

HE 67/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion eläkeasioiden hoitoon liittyvien tehtävien siirtämistä Valtiokonttorista Kevalle koskevaksi lainsäädännöksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtion eläkelakia, kunnallista eläkelakia, Valtiokonttorista annettua lakia, eräistä opetusalan eläkejärjestelyistä annettua lakia sekä eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annettua lakia siten, että valtion eläkeasioiden hoitoon liittyvät työnantaja-asiakkaisiin kohdistuvat tehtävät sekä valtion eläkkeisiin liittyvät aktuaari- ja tilastotoimen tehtävät siirrettäisiin Valtiokonttorista Kevan hoidettaviksi. Valtiokonttoriin ei

jäisi enää valtion eläketurvaan liittyviä tehtäviä. Samassa yhteydessä Valtiokonttorista Kevaan siirrettäviä tehtäviä hoitava henkilöstö siirtyisi Kevan palvelukseen. Muutoksen tavoitteena on selkeyttää ja yksinkertaistaa valtion eläkejärjestelmän toimeenpanoa, välttää kaksinkertaista työtä sekä aikaansaada kustannussäästöjä valtion eläkejärjestelmän toimeenpanossa.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
1.1 Nykytilan arviointi.....	3
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	4
2.1 Tavoitteet.....	4
2.2 Toteuttamisvaihtoehdot.....	4
2.3 Keskeiset ehdotukset.....	4
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	5
3.1 Taloudelliset vaikutukset.....	5
3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	6
3.3 Vaikutukset valtion tiedonsaantiin.....	7
3.4 Henkilöstövaikutukset.....	7
3.5 Sukupuolivaikutukset.....	7
4 ASIAN VALMISTELU.....	7
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	9
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	9
1.1 Valtion eläkelaki.....	9
1.2 Kunnallinen eläkelaki.....	11
1.3 Laki valtiokonttorista.....	14
1.4 Laki eräistä opetusalan eläkejärjestelyistä.....	14
1.5 Laki eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä.....	14
2 VOIMAANTULO.....	14
3 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	15
LAKIEHDOTUKSET.....	17
1. Laki valtion eläkelain muuttamisesta.....	17
2. Laki kunnallisen eläkelain muuttamisesta.....	20
3. Laki valtiokonttorista annetun lain 2 §:n muuttamisesta.....	24
4. Laki eräistä opetusalan eläkejärjestelyistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta.....	25
5. Laki eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetun lain 12 §:n muuttamisesta.....	26
LIITTEET.....	27
RINNAKKAISTEKSTIT.....	27
1. Laki valtion eläkelain muuttamisesta.....	27
2. Laki kunnallisen eläkelain muuttamisesta.....	46
3. Laki valtiokonttorista annetun lain 2 §:n muuttamisesta.....	55
4. Laki eräistä opetusalan eläkejärjestelyistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta.....	57
5. Laki eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetun lain 12 §:n muuttamisesta.....	58

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Vuoden 2011 alusta siirrettiin valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluvien henkilöasiakkaiden eläkeasioiden käsittely Valtiokonttorista kunnallisen eläkelaitoksen Kevan hoitettavaksi. Keva on hoitanut vuodesta 2011 alkaen kuntaeläkkeiden lisäksi valtion eläkelain (1295/2006, VaEL) piiriin kuuluvien henkilöasiakkaiden eläkehakemusten käsittelyä, eläkepäätösten antamisen, eläkelaitostoiminnan muutoksenhakuasioissa, eläkkeiden maksamisen ja siihen liittyvät toimet sekä ennen eläketapahtumaa tuotettavat ennakkopalvelut kuten VaEL-turvan sisällön neuvonnan, rekisteritiedot ja ennakoarviot.

Valtiokonttorin hoidettavaksi jäivät edelleen niin sanotut työnantaja-asiakkaisiin kohdistuvat tehtävät sekä valtion eläkkeisiin liittyvä aktuaari- ja tilastotoiminta. Valtiokonttorissa hoidettavia työnantajiin kohdistuvia tehtäviä ovat palvelussuhteiden rekisteröinti, eläkemaksujen laskeminen, kerääminen ja tulouttaminen valtion eläkerahastolle sekä eläkemaksuihin liittyvät tarkastus ja muut tehtävät. Lisäksi Valtiokonttori laskee ja toimittaa valtiovarainministeriölle valtion talousarvion laadintaa varten tarvittavat momenttikohittaiset tiedot. Valtiokonttori toimittaa näistä maksuista valtion eläkerahaston kirjanpitoa varten tarvittavat tositteet. Lisäksi Valtiokonttori tekee valtion eläkerahaston ja valtion tilinpäätöstä varten eläkevastuulaskelman. Valtion eläkerahasto saa Valtiokonttorilta myös toiminnassaan tarvitsemansa eläkevastuita ja vuotuista eläkemenoa koskevat laskelmat.

Kun valtion henkilöasiakkaiden eläkeasioiden käsittely siirrettiin Kevaan vuoden 2011 alusta, Kevan valvontaan tehtiin tehtävien siirtymisestä johtuvat muutokset. Valtion Kevalle maksama vuosittainen korvaus valtion eläkemenojen suorittamiseksi sekä eläketurvan hoitamisesta aiheutuva korvaus perustuvat Kevan valtiovarainministeriölle toimitettavaan laskelmaan. Valtiovarainministeriö asettaa vuosittain tilintarkastajan, jonka tehtävänä on tarkastaa Kevan laskelmien perusteena olevat tiedot. Keva on valtion eläketurvan toimeenpanon osalta myös valtionalou-

den tarkastusviraston ja eduskunnan tarkastusvaliokunnan valvonnan piirissä. Lisäksi Kevan yleisvalvonta kuuluu valtiovarainministeriölle.

1.1 Nykytilan arviointi

Vuoden 2011 alusta toteutetun siirron jälkeen todettiin valtion eläkejärjestelmän tilanteen olevan edelleen sellainen, jossa Valtiokonttorin ja Kevan tehtävät ovat osittain päällekkäisiä. Kahden toimijan malli ei myöskään näyttänyt mahdollistavan tavoiteltuja kustannussäästöjä valtion eläketurvan hoidon osalta. Lisäksi kahden toimijan mallin todettiin olevan ongelmallinen myös työnantaja-asiakkaiden kannalta. Palvelussuhteiden rekisteröinti hoidetaan Valtiokonttorissa, mutta rekisteritietoja korjataan myös Kevassa eläkehakemuskäsittelyn sekä ennakkotiedustelujen yhteydessä. Näin ollen molemmat toimijat ylläpitävät käytännössä palvelussuhderekisteriä. Nykyinen kahden toimijan malli pidentää myös eläkehakemusten käsittelyaikoja, sillä työnantajat ilmoittavat edellisen vuoden ansiot rekisteriin tammikuun loppuun mennessä. Valtiokonttorin tarkistusprosessin seurauksena tarkistetut ansiot ovat käytävissä vasta touko-kesäkuussa. Tänä useiden kuukausien aikana rekisteristä puuttuvat ansiotiedot on pyydettyä työnantajilta tapauskohtaisesti, mikä pidentää eläkehakemusten käsittelyaikoja.

Kevan rekisteri-ilmoitusliikenne on automatisoitu ja näin ollen edellisen vuoden ansaintatiedot ovat valmiina rekisterissä heti tammikuun lopussa. Näin eläkehakemusten käsittelyaikoja on saatu lyhennettyä, sillä eläkepäätösten tekemiseen tarvittavat ajantasaiset ansiotiedot saadaan suoraan rekisteristä.

Keva pitää ja hallinnoi palvelussuhderekisteriä kunnallisen eläkelain (549/2003, KuEL) piiriin kuuluvista palvelussuhteista ja Valtiokonttori valtion palvelussuhteista. Näihin rekistereihin ilmoitettavat eläkkeen myöntämiseen ja laskemiseen tarvittavat tiedot välitetään Arek Oy:n ylläpitämään eläkelaitosten yhteiseen ansaintajärjestelmään. Sekä kuntasektorin että valtion nykyisistä palvelus-

suhderekistereistä luovutaan lähivuosina. Sen jälkeen tarvitaan niin sanotut vastaanottopisteet, joiden välityksellä työnantajien ilmoittamat palvelussuhdetiedot saadaan Arekin ansaintajärjestelmään. Keva luopuu omasta palvelussuhderekisteristään vuoteen 2015 mennessä ja rakentaa vastaanottopisteen joka tapauksessa. Ilman tehtävien siirtoa Valtiokonttori joutuisi rakentamaan oman teknisen yhteyden, jonka avulla työnantajien ilmoittamat ja Valtiokonttorin hallinnoimat palkkatiedot välitettäisiin Arekin ansaintarekisteriin. Tehtävien siirron ansiosta selvittäisiin yhden vastaanottopisteen rakentamisella.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on siirtää Kevan hoidettavaksi kaikki valtion eläkeasioiden hoitoon tarvittavat toiminnot. Siirron jälkeen Valtiokonttorilla ei olisi enää valtion eläkeasioihin liittyviä tehtäviä eikä edustuksia niissä yhteisöissä, joissa eläkelaitokset ovat edustettuina. Tavoitteena on selkeyttää, yksinkertaistaa ja tehostaa valtion eläkejärjestelmän toimintaa, parantaa asiakkaiden palvelua sekä pienentää valtion eläketurvan toimeenpanokustannuksia.

2.2 Toteuttamisvaihtoehdot

Koska kahden toimijan malli todettiin ongelmalliseksi, valtiovarainministeriö asetti keväällä 2011 työryhmän selvittämään kokonaishoitokulun pienentämisen mahdollistavia tekijöitä kuten palvelussuhderekisteröinnin siirtämistä Kevaan sekä valtion eläketurvan hoidon muita vastuita ja työnjakoa. Työryhmä ei päässyt yksimieliseen lopputulokseen ja sen vuoksi valtiovarainministeriö joutui arvioimaan valtion eläketurvan organisoinnin tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Työryhmän työn jälkeen valtiovarainministeriössä todettiin, että yksistään palvelussuhderekisterin siirtämisellä ei saavutettaisi kus-

tannussäästöjä eikä muitakaan toiminnan rationalisoinnista aiheutuvia hyötyjä. Lisäksi ongelmalliseksi todettu tiedonsiirto Valtiokonttorin eri toimintojen ja Kevan välillä jatkuisi edelleen. Myös Valtiokonttorin näkemyksenä oli, että eri rekisterien irrottaminen toisistaan ja vain yhden rekisterin siirtäminen Kevaan ei ole mahdollista. Samoin eläkkeisiin liittyvät aktuaari- ja tilastotoiminta ovat niin kiinteässä yhteydessä keskenään ja eri rekistereiden kanssa, että ainoaksi tarkoitukseenmukaiseksi vaihtoehdoksi jäi koko eläketurvan hoitoa sivuavan kokonaisuuden siirtäminen saman toimijan hoidettavaksi.

Kevan hoidettavaksi oli tarkoitus siirtää myös valtion ryhmähenkivakuutusta vastaava etu. Asiaa selvitettäessä kuitenkin havaittiin, että siirrolla ei saavutettaisi kustannus- eikä muitakaan tavoiteltuja hyötyjä. Tämän vuoksi valtiovarainministeriö päätti jättää ryhmähenkivakuutusta vastaavan edun edelleen Valtiokonttorin hoidettavaksi.

Valtiokonttorissa vielä olevat eläketurvan toimeenpanoon liittyvät tehtävät ehdotetaan siirrettäväksi Kevan hoidettavaksi lainsäädännön muutoksella. Samalla siirrettäisiin Kevalle näihin tehtäviin liittyvä julkisen vallan käyttäminen. Myös Valtiokonttorissa siirrettäviä tehtäviä hoitava henkilöstö siirtyisi Kevan palvelukseen. Tehtävien siirtäminen ei ole julkisista hankinnoista annetun lain mukainen hankinta. Kysymys on valtion eläkejärjestelmän uudelleen organisoinnista. Valtio maksaa Kevalle valtion eläkeasioiden hoitamisesta laissa säädetyn omakustannusarvoon perustuvan korvauksen.

2.3 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että Keva keräisi työnantajan eläkemaksun valtiovarainministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti. Eläkemaksut maksettaisiin valtion eläkerahaston nimissä oleville pankkitileille ja Kevalle annettaisiin tileihin tarvittavat käyttöoikeudet eläkemaksujen keräämiseen, tarkastamiseen ja tilitysten korjaamiseen liittyviä tehtäviä varten. Kirjanpidon toteumatietojen toimittamisessa Keva toimisi valtion talousarvioasetuksen (1243/1992 TaA) 27 §:n mukaisena tilintekijänä valtiovarainministeriöön nähden.

Keva tarkastaisi eläkemaksujen oikeellisuuden ja valtiovarainministeriön asettaman tilintarkastajan tarkastusoikeutta laajennettaisiin siten, että valtion asettama tilintarkastaja tarkastaisi kunnallisen eläkelaitoksen kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että Keva on perinyt työnantajan eläkemaksut valtion eläkelaisissa säädetyn mukaisina ja että ne tilitehtään valtion eläkerahastolle oikean suuruisina. Tarkastaessaan eläkemaksujen oikeellisuutta hoitaisi Keva valtion tehtävää.

Keva toimittaisi valtiovarainministeriölle valtion talousarvion ja kehysten laadintaa, kirjanpitoa ja tilinpäätöstä varten vastaavat tiedot, jotka Valtiokonttori toimittaa nykyisin. Näitä tietoja ovat taloussuunnittelussa tarvittavat momenttikohtaiset tiedot perusteluineen, tiedot maksetuista eläkkeistä, niihin liittyvistä ennakonpidätyksistä sekä palautuksista. Työnantajien suorittamat eläkemaksut ja eläkemenojen käsittely hoidettaisiin siten valtion talousarviosta annetun lain (423/1988, TaL) ja valtion talousarviosta annetun asetuksen edellyttämällä tavalla. Eläkkeisiin liittyvät momentit osoitettaisiin talousarvion tilijaottelussa Valtiokonttorin sijasta valtiovarainministeriölle. Vastaavasti valtion eläkemenojen kirjanpito siirtyisi Valtiokonttorin kirjanpidosta valtiovarainministeriön kirjanpitoon. Keva toimittaisi myös valtion eläkerahastolle vastaavat laskelmat ja tiedot kuin Valtiokonttori toimittaa nykyisin. Samoin Keva toimittaisi Valtion Eläkerahaston kirjanpitoa ja tilinpäätöstä varten eläkemaksuista tarvittavat yhteenvedot ja tositteet.

Valtiovarainministeriön rooli vahvistuisi valtion eläketurvan toimeenpanon siirtyessä Valtiokonttorista Kevan hoidettavaksi. Valtiovarainministeriö seuraa Kevan eläketoimeenpanon tehokkuutta Kevalle asetetuilla mittareilla. Valtiovarainministeriö vahvistaisi vuosittain VaEL:n piiriin kuuluvien työnantajien eläkemaksujen suuruuden. Koska valtion eläkkeisiin liittyvät tilinpäätöstiedot siirtyisivät Valtiokonttorin tilinpäätöksestä valtiovarainministeriön tilinpäätökseen, kasvaisi valtiovarainministeriön tilinpäätöksen loppusumma noin 4 miljardin euron verran.

Muutoksen jälkeen Keva hoitaisi valtion eläketurvan toimeenpanon kokonaan. Valtiokonttorilla ei olisi enää valtion eläkeasioiden hoitoon liittyviä tehtäviä eikä edustuksia

niissä yhteisöissä, joissa eläkelaitokset ovat edustettuina. Myös evankelis-luterilaisen kirkon sekä kansaneläkelaitoksen toimihenkilöiden eläkeasioiden hoito on siirretty Kevalle vuoden 2012 alusta. Täten Keva toimisi koko julkisen alan eläkelaitoksena.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Esitys ei vaikuta valtion eläkelain eikä kunnallisen eläkelain mukaisiin eläke-etuihin eikä eläkemenoon. Taloudelliset vaikutukset kohdistuvat pelkästään VaEL:n ja KuEL:n mukaisen työeläketurvan toimeenpanoon ja hallintoon kustannuksia alentavasti. Niillä on siten myös pieni vaikutus valtiontalouteen. Tehtävien siirrolla on vähäiset vaikutukset kuntaeläkkeiden toimeenpanokustannuksiin vuonna 2013. Kun Kevan eläketurvan hoidon kustannukset jaetaan volyymin mukaisesti, vaikuttaa muutos erittäin vähäisessä määrin myös evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkejärjestelmien kustannuksiin.

Siirrolla tavoiteltavalla toiminnan rationalisoinnilla arvioidaan olevan mahdollista säästää muutamien miljoonien euron vuosittaiset säästöt pitkällä tähtäyksellä verrattuna siihen että toimittaisiin erillään. Keva on arvioinut, että nyt siirrettäväksi esitettävien valtion eläkejärjestelmään kohdistuvien tehtävien sekä aktuaari- ja tilastotoimen hoitamisesta valtiolta veloittettavat kustannukset olisivat noin viisi miljoonaa euroa vuonna 2013. Vuoden 2011 tilinpäätöstietojen mukaan Valtiokonttori käytti nyt siirrettäväksi esitettävien tehtävien hoitamiseen 11,1 miljoonaa euroa. Vuodelle 2012 Valtiokonttorin hoitokulun tasoksi arvioitiin 10,2 miljoonaa euroa. Valtiokonttorin ja Kevan esittämät luvut eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia erilaisen yleiskustannusten käsittelytavan vuoksi. Siirtymävaiheen aikana Valtiokonttori tarvitsee lisää toimintamäärärahaa sopeuttaakseen toimintansa maksullisen toiminnan päättymiseen.

Siirtymävaiheessa ennen lain voimaantuloa arvioidaan lisäksi syntyvän Kevassa noin 0,7 miljoonan euron kustannukset, jotka tulisivat valtion korvattavaksi. Lisäksi Valtiokontto-

rissa arvioidaan aiheutuvan noin 0,2 miljoonan euron kustannukset.

Jos rakennetaan vain yksi vastaanottopiste työnantajien ja Arek Oy:n ansaintajärjestelmän välille, arvioidaan saavutettavan lisäksi noin 1 miljoonan euron säästö, joka tulisi valtaosin valtion hyväksi. Tehtävien siirrolla ei olisi suoraa vaikutusta Arekin palveluista maksettaviin kustannuksiin. Nykyisin Arekin palvelujen tapahtumakohtaiset veloitukset ovat VaEL:n osalta KuEL:ia kalliimpia. Siirto antaisi mahdollisuuden tavoitella säästöjä yksinkertaistamalla VaEL:n mukaisten palvelussuhdetietojen tietosisältö ja yhtenäistämällä se KuEL:n mukaisen tietosisällön kanssa. Tästä aiheutuvat kustannukset ja volyyymihyötyjen avulla saavutettavat säästöt on tarkoitus selvittää erikseen ennen vuoteen 2015 mennessä toteutettavaa vanhojen palvelussuhderekisterien alasajoa. Päätös tietosisällön yhtenäistämisestä tehtäisiin vasta selvityksen jälkeen. Alustavien arvioiden mukaan noin 2 miljoonan euron investoinnilla olisi mahdollista saavuttaa yhteensä vajaan miljoonan euron vuotuiset volyyymihyödyt, josta hieman yli puolet tulisi kuntasektorin hyväksi.

Valtiokonttorille aiheutuu tietojärjestelmämuutoksista noin 0,3 miljoonan euron lisäkustannukset, sillä Valtiokonttori joutuu tekemään muutoksia vahingonkorvausjärjestelmänsä sekä aktuaari- ja tietopalvelujärjestelmiinsä.

VaEL-työnantajan eläkemaksun hoitokuuloosaan sisältyisi Kevalle maksettava, omakustannusarvoon perustuva korvaus valtion eläkeasioiden hoitamisesta. Korvaus koostuisi valtion eläkepäätosvolyyymiä vastaavasta osuudesta Kevan toiminnan kiinteistä ja muuttuvista kustannuksista, pitkävaikutteisten tuotantontekijöiden poistoista sekä kokonaan vain valtion tarpeita palvelevien toimintojen kustannuksista ja investoinneista. Omakustannusarvolaskentaan perustuvan pysyvän korvauksen lisäksi valtion eläkerahasto maksaisi VaEL-eläkemaksusta Kevalle korvauksen ennen lain voimaantuloa syntyneistä, nyt esitettyjen tehtävien siirtämisestä aiheutuneista kustannuksista. Menettely vastaisi vuoden 2011 alusta toteutetun tehtävien siirron yhteydessä säädettyä menettelyä.

3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Kun valtion eläkelain toimeenpano siirrettiin myös palvelussuhteiden rekisteröintiin, eläkemaksujen keräämisen sekä aktuaari- ja tilastopalvelujen osalta Kevan hoidettavaksi, voisivat VaEL:n piiriin kuuluvat työnantajat asioida kaikissa eläkeasioissa saman eläkelaitoksen kanssa. Tämä selkeyttäisi hallintoa ja helpottaisi erityisesti kuntatyönantaja, jotka joutuvat nyt ilmoittamaan VaEL:n piiriin kuuluvien opettajien palvelussuhdetiedot Valtiokonttorille ja muiden työntekijöiden tiedot Kevalle. Siirto koskisi noin tuhatta työnantajayksikköä. Kevalle on nykyisin noin tuhat jäsenyhteisöä eli sen työnantaja-asiakkaiden lukumäärä kaksinkertaistuisi. Tehtävien siirto ei sen sijaan vaikuttaisi Kevan nykyisten noin 1,3 miljoonan henkilöasiakkaan eli vakuutettujen ja eläkkeensaajien lukumäärään.

Valtiokonttorista siirtyisi Kevan palvelukseen noin 20 työntekijää. Siirrettävät tehtävät on tarkoitus hoitaa Kevan nykyisen organisaation mukaisissa yksiköissä, joissa hoidetaan myös kuntasektorin vastaavat tehtävät. Tehtävät hoidettaisiin asteittain samoilla prosesseilla ja pitkälti myös samoilla tietojärjestelmillä. Palvelussuhdetietojen ilmoitusliikennettä pyrittäisiin yksinkertaistamaan ja automatisoimaan, mikä helpottaisi myös työnantajien tehtäviä. Valtion eläkevastuun ja eläkemaksujen laskuperusteiden osalta selvitetäisiin kuitenkin erikseen, olisiko ne tarkoituksenmukaista yhtenäistää KuEL:n mukaisten laskuperusteiden kanssa. Joka tapauksessa molempien eläkejärjestelmien mukaisten eläkemaksujen keräämisessä voitaisiin hyödyntää samoja prosesseja ja samoja tietojärjestelmiä. Tarkoituksena on, että valtion eläkemaksujen kerääminen muutettaisiin kuntaeläkkeiden tavoin rekisteripohjaiseksi. Tällöin eläkemaksut kerättäisiin samoista ansioista, joista eläkettäkin karttuu. Se helpottaisi eläkemaksuja koskevaa valvontaa ja tukisi rekisterin kuntoon laittoa. Näin pystyttäisiin myös nopeuttamaan vakuutettujen palvelua ja parantamaan eläkkeiden oikeellisuutta.

Siirrettäväksi esitettävissä tehtävissä työskentelee Valtiokonttorissa nykyisin saman

verran henkilöstöä kuin Kevassa vastaavissa tehtävissä, vaikka VaEL:n piiriin kuuluvia vakuutettuja on vain runsas kolmasosa KuEL:iin verrattuna. Esitys vähentäisi toteutuessaan asteittain henkilöresurssien tarvetta erillään toimimiseen verrattuna. Henkilöstön ikärakenne mahdollistaa vähentämisen luonnollisen poistuman kautta.

Valtiokonttorin aktuaaritoiminto on hoitanut Kaiku-työhyvinvointitoiminnon tilasto- ja tietopalvelutoimintaa, joka on kattanut myös tapaturmatilastoinnin. Eläkejärjestelmään liittyvän tilasto- ja aktuaaritoimen siirtyminen Kevaan aiheuttaa Valtiokonttorissa prosessi- ja järjestelmämuutoksia sekä resurssien uudelleenjärjestelyn tarpeen tapaturmatilastoinnissa sekä tapaturma- ja vahingonkorvausasioiden maksujen laskennassa. Lisäksi vahingonkorvausjärjestelmät joudutaan integroimaan työnantajarekisteriin.

3.3 Vaikutukset valtion tiedonsaantiin

Valtion palvelussuhderekisterin sekä vakuutuslaskennan ja -laskennan siirtämisellä Kevan hoidettavaksi on vaikutuksia Valtiokonttorin, valtion työnantajan ja valtiovarainministeriön tietojen saantiin. Valtiotyönantaja tarvitsee tietoja henkilöstönsä ikärakenteesta, eläköitymisajankohdista ja muista henkilöstöhallinnon suunnitteluun ja hoitamiseen liittyvistä asioista. Vastaavia tietotarpeita on Valtiokonttorilla sen hoitamaa Kaiku-työhyvinvointitoimintoa varten. Nämä tiedot on edelleen saatavissa Kevan palvelussuhderekisteristä siinä laajuudessa, kuin niitä eläkejärjestelmän rekisteriin tallennetaan.

Palvelussuhderekisterin siirtäminen Kevan hoidettavaksi ei aiheuta muutoksia nykyisiin virasto- ja työnantajantunnuksiin eikä ammattinimikkeisiin. Muutoksia voidaan kuitenkin joutua tekemään siinä vaiheessa, kun palvelussuhdeiden rekisteri siirtyy kokonaisuudessaan Arek Oy:n hoidettavaksi. Tämä olisi tapahtunut, vaikka palvelussuhderekisteriä ei siirrettäisi Kevan hoidettavaksi.

Tilastointiin ja tutkimustarpeisiin tarvittavat tiedot Keva voi antaa sekä Valtiokonttorille että valtiotyönantajalle siltä osin, kun tiedot eivät sisällä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:ssä tarkoitettuja salassa pidettäviä tieto-

ja. Kevalla on oikeus antaa julkisuuslain 29 §:ssä säädetyn mukaisesti lupa myös näiden tietojen saamiseen tieteellistä tutkimusta, tilastointia sekä suunnittelu- tai selvitystyötä varten.

Tapaturmakorvausten hoitamista varten Valtiokonttorilla on oikeus saada tarvitsemansa tiedot tapaturmavakuutuslain tiedonsaantia koskevien säädösten nojalla.

3.4 Henkilöstövaikutukset

Valtiokonttorin palveluksessa olevat siirrettäviä tehtäviä hoitavat henkilöt siirtyisivät Kevan palvelukseen. Siirtyviä henkilöitä on noin 20, jotka ovat kaikki toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa. Siirtymisestä säädettäisiin erikseen lailla. Siirtoon ei tule sovellettavaksi valtion virkamieslain liikkeenluovutusta koskevat säännökset, sillä liikkeenluovutusta ei ole hallinnollisten tehtävien siirtäminen organisaatiolta toiselle, jossa siirretään myös julkisen vallan käyttö. Siirtyvät henkilöt siirtyisivät Kevan palvelukseen suoraan Kevassa noudatettavien palvelusuhteen ehdoin. Palvelussuhteen ehtojen kokonaisuus ja palkkaus eivät heikkenisi siirron yhteydessä. Siirtyvien henkilöiden virat Valtiokonttorissa lakkaisivat suoraan lain nojalla.

3.5 Sukupuolivaikutukset

Esityksessä ei ehdoteta muutettavaksi valtion työeläketurvan sisältöä. Eläketurvan sisällön kannalta esityksellä ei ole sukupuoli-vaikutuksia.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Valmisteluun ovat osallistuneet Valtiokonttori, Keva ja niiden henkilöstöjärjestöt sekä valtion eläkerahasto ja sosiaali- ja terveysministeriö. Henkilöstön kanssa on käyty yhteistoimintaneuvottelut. Esitykseen on pyydetty ja saatu lausunnot Eläketurvakeskukselta, Finanssialan Keskusliitto ry:ltä, Finanssivalvonnalta, Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:ltä, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:ltä, Kansan-

eläkelaitokselta, Kevalta, Kirkon keskusrahastolta, Kunnalliselta työmarkkinalaitokselta, Kunta-alan Unioni ry:ltä, Palkansaajajärjestö Pardia ry:ltä, Sosiaali- ja terveysministeriöltä, Tekniikka ja terveys KTN ry:ltä, Toimihenkilöiden neuvottelujärjestö TNJ ry:ltä, Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalta, Työeläkevakuuttajat TELA ry:ltä, Valtiokonttorilta, Valtion eläkerahastolta (VER), Valtiontalouden tarkastusvirastolta ja Valtiovarain controllerilta. Lisäksi työeläkeyhtiö Varma on antanut lausunnon.

Lausunnonantajista siirtoa kannattivat kaikki muut lausunnonantajat paitsi työeläkeyhtiö Varma, Finanssialan keskusliitto ry

ja Valtiokonttori. Työeläkeyhtiö Varma ja Finanssialan keskusliitto esittävät, että siirtoa ei tule toteuttaa lainsäädäntöteitse, vaan se tulisi kilpailuttaa.

Valtiokonttori on vastustanut siirtoa pääosin kokonaan ja ainakin muuta siirtoa kuin palvelussuhderekisterin siirtoa.

Palkansaajajärjestö Pardia on lausunnoissaan vaatinut perusteltavaksi, miksi siirtoon ei sovelleta valtion virkamieslaissa säädettyjä liikkeenluovutusta koskevia säännöksiä sekä esittänyt kysymyksen mahdollisista siirtyvistä määräaikaisista henkilöistä. Esitystä on täsmennetty mainitulta osin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Valtion eläkelaki

2 §. Yleiset määritelmät. Pykälän 1 momentin 7 kohdassa on määritelty julkisten alojen eläkelaitokset ja muun muassa Valtiokonttori on määrittelyssä julkisten alojen eläkelaitoksena mukana. Pykälän 1 momentin 7 kohta ehdotetaan kumottavaksi, koska vuoden 2013 alusta Valtiokonttori ei toimisi enää eläkelaitoksena. Julkisten alojen eläkelaitoksena toimii kunnallinen eläkelaitos.

7 §. Eläketurvan syntymisen tai eläkemaksujen maksuvelvollisuuden kiertämisen estäminen. Pykälässä on eläketurvan syntymisen tai eläkemaksujen maksuvelvollisuuden kiertämisen estävä säännös. Pykälän toimeenpanijaksi on nykyisin säädetty Valtiokonttori. Koska Valtiokonttori ei enää vuoden 2013 alusta lukien toimisi eläkelaitoksena, pykälän sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että pykälän toimeenpanija olisi julkisten alojen eläkelaitoksena kunnallinen eläkelaitos. Kunnallisen eläkelaitoksen säännöksen nojalla antamaan päätökseen haettaisiin muutosta niin kuin KuEL:ssa säädetään.

103 §. Eläkehakemuksen vireilletulo. Säännöksen mukaan eläkehakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jona se on saapunut muun muassa Valtiokonttorille. Koska Valtiokonttori ei enää vuoden 2013 alusta lukien toimisi eläkelaitoksena, säännöksestä ehdotetaan poistettavaksi maininta Valtiokonttorista tahona, jolle eläkehakemus tulee vireille.

104 §. Päätöksenteko ja päätöksen tiedoksiantaminen. Pykälän 2 momentissa säädetään kunnallisen eläkelaitoksen ja Valtiokonttorin päätöksen tiedoksiantamisesta. Koska Valtiokonttori ei enää vuoden 2013 alusta lukien toimisi eläkelaitoksena, 2 momentin sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistettaisiin maininta Valtiokonttorista tiedoksi annettavan päätöksen antajana. Kaikki VaEL:n mukaiset päätökset antaisi julkisten alojen eläkelaitoksena kunnallinen eläkelaitos edellä mainitusta ajankohdasta lukien.

113 §. Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset. Pykälässä säädetään viimeisen eläkelai-

toksen kustannusten perimisestä ja hyvittämisestä eläkelaitosten kesken. Pykälän 1 momentin sanamuodon mukaan säännöksen toimeenpanija on Valtiokonttori. Koska Valtiokonttori ei enää vuoden 2013 alusta lukien toimisi eläkelaitoksena, säännöksen sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että säännöksen toimeenpanija olisi kunnallinen eläkelaitos. Samalla 1 momentin säännöksen viimeinen virke sekä pykälän 2 momentti ehdotetaan sanamuodoltaan tarkistettaviksi.

135 §. Työnantajan eläkemaksu. Pykälän 1 momentissa säädetään työnantajan eläkemaksun suorittamisesta. Nykyisin säännöksen mukaan työnantajan eläkemaksu maksetaan Valtiokonttorille, joka tulouttaa maksut valtion eläkerahastolle lukuun ottamatta hoitokuluosaa. Koska Valtiokonttori ei enää vuoden 2013 alusta lukien toimisi eläkelaitoksena, säännöksen sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että kunnallinen eläkelaitos huolehtii työnantajan eläkemaksun perimiseen liittyvistä tehtävistä. Työnantajan eläkemaksu maksetaan valtion eläkerahaston tilille. Valtion eläkerahasto maksaa työnantajan eläkemaksusta kunnalliselle eläkelaitokselle KuEL:n 137 b §:n 2 momentin mukaisen korvauksen.

Vuonna 2005 työttömyyseläkeoikeus rajattiin vain ennen vuotta 1950 syntyneille. Heillä on oikeus vanhuuseläkkeeseen ilman varhennusvähennystä 62 vuoden iässä, jos henkilö täyttää työttömyyseläkkeen saamisen edellytykset vasta 62 vuotta täytettyään. Siten 2012 ei enää voi alkaa työttömyyseläkkeitä. Tämä tulisi huomioida myös eläkemaksujen laskuperusteissa ja poistaa työttömyyseläkeosa laskuperusteista. Tämän johdosta ehdotetaan, että 1 momentin säännöksestä poistetaan maininta työttömyyseläkeosasta.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädetäväksi, että kunnallisen eläkelaitoksen VaEL:n mukaisten eläkemaksujen perimiseen liittyvissä tehtävissä noudatettaisiin, mitä valtion talousarvion osalta säädetään tilintekijästä. Asiasta on säädetty valtion talousarviosta annetussa asetuksessa. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan selvyyden vuoksi

säädettäväksi, että VaEL:n mukaiset eläkemaksut pidetään erillään Kevan varoista. Keva toimisi eläkemaksuihin liittyen tilintekijänä ja toimittaisi kuukausittain kirjanpidon tilitiedot valtiovarainministeriöön valtion keskuskirjanpitoon sisällyttämistä varten. Keva ja valtiovarainministeriö voisivat sopia tarkemmin tilityksen yksityiskohdista.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan siirrettäväksi nykyisen 2 momentin sisältö muutettuna. Pykälän 2 momentin nykyisen sanamuodon mukaan työnantajan eläkemaksun perusteista ja Valtiokonttorin ja kunnallisen eläkelaitoksen eläketurvan toimeenpanoa varten saaman hoitokulun määrästä ja niiden vahvistamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Koska Valtiokonttori ei enää vuoden 2013 alusta lukien toimisi eläkelaitoksena, säännöksen sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että säännöksestä poistetaan maininta Valtiokonttorista. Lisäksi asetuksenantovaltuutta laajennettaisiin siten, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin myös valtion eläkerahaston tileille maksettujen eläkemaksujen hoidosta ja tilittämisestä.

Pykälän nykyisen 3 momentin säännös ehdotetaan siirrettäväksi muutettuna uudeksi 4 momentiksi. Pykälän 3 momentin nykyisen sanamuodon mukaan työnantajan eläkemaksun perusteena olevien vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja perhe-eläkeosien suuruudesta päättää Valtiokonttori asiaa koskevien periaatteiden oltua sitä ennen valtion eläkerahaston hallituksen käsiteltävänä. Valtiokonttori myös päättää työnantajan eläkemaksun suorittamisesta. Koska Valtiokonttori ei enää vuoden 2013 alusta lukien toimisi eläkelaitoksena, vaan julkisten alojen eläkelaitoksena toimii kunnallinen eläkelaitos, säännöksen sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että työnantajan eläkemaksun perusteena olevista eläkeosien suuruudesta päättää kunnallisen eläkelaitoksen esityksestä valtiovarainministeriö asiaa koskevien periaatteiden oltua sitä ennen valtion eläkerahaston hallituksen käsiteltävänä. Kunnallinen eläkelaitos päättäisi työnantajan eläkemaksun suorittamisesta. Säännöksestä ehdotetaan myös poistettavaksi maininta työttömyyseläkeosasta edellä 1 momentin perusteluissa esitetyin perustein.

136 §. Työntekijän eläkemaksu. Pykälän 2 momentissa säädetään työntekijän eläkemaksun pidättämisestä ja tilittämisestä. Säännöksen nykyisen sanamuodon mukaan työntekijän eläkemaksu tilitetään Valtiokonttorille sen määräämällä tavalla. Valtiokonttori tulouttaa maksut valtion eläkerahastolle. Koska Valtiokonttori ei enää vuoden 2013 alusta lukien toimisi eläkelaitoksena, vaan julkisten alojen eläkelaitoksena toimii kunnallinen eläkelaitos, säännöksen sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että työntekijän eläkemaksu tilitetään valtion eläkerahaston tilille kunnallisen eläkelaitoksen määräämällä tavalla.

138 §. Eläkemaksun vanhentuminen. Pykälässä säädetään VaEL:n perustuvan eläkemaksun määräämisestä maksettavaksi tiettyjen määräaikojen kuluessa. Pykälän 1 ja 2 momenttien nykyisen sanamuodon mukaan pykälän toimeenpanija on Valtiokonttori. Koska Valtiokonttori ei enää vuoden 2013 alusta lukien toimisi eläkelaitoksena, vaan julkisten alojen eläkelaitoksena toimii kunnallinen eläkelaitos, kummankin momentin sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että toimeenpanijaksi Valtiokonttorin sijaan muutetaan kunnallinen eläkelaitos.

139 §. Eläkemaksun ulosottokelpoisuus. Pykälässä säädetään eläkemaksun ulosottokelpoisuudesta. Pykälän nykyisen sanamuodon mukaan säännöksen toimeenpanija on Valtiokonttori. Koska Valtiokonttori ei enää vuoden 2013 alusta lukien toimisi eläkelaitoksena, vaan julkisten alojen eläkelaitoksena toimii kunnallinen eläkelaitos, säännöksen sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että toimeenpanijaksi Valtiokonttorin sijaan muutetaan kunnallinen eläkelaitos.

143 §. Kunnallinen eläkelaitos ja Valtiokonttori. Pykälässä säädetään kunnallisen eläkelaitoksen ja Valtiokonttorin valtion eläkelain mukaisista tehtävistä. Koska Valtiokonttori ei enää vuoden 2013 alusta lukien toimisi eläkelaitoksena, säännöksen 3 momentti, jossa säädetään Valtiokonttorin tehtävistä, ehdotetaan tarpeettomana kumottavaksi. Pykälän 1 ja 2 momenteissa säädetään kunnallisen eläkelaitoksen tehtävistä. Koska pykälässä säädettäisiin vain kunnallisen eläkelaitoksen tehtävistä, pykälän otsikosta ehdotetaan kumottavaksi.

dotetaan poistettavaksi maininta Valtiokonttorista.

143 a §. *Valtiokonttorin osallistuminen Eläketurvakeskuksen kustannuksiin ja hallintoon.* Pykälän 1 momentissa säädetään nykyisin Valtiokonttorin osallistumisesta Eläketurvakeskuksen kustannuksiin sekä 2 momentissa Valtiokonttorin osallistumisesta Eläketurvakeskuksen hallintoon. Säännös ehdotetaan kumottavaksi, koska Valtiokonttori ei enää vuoden 2013 alusta lukien toimisi eläkelaitoksena, vaan julkisten alojen eläkelaitoksena toimii kunnallinen eläkelaitos.

143 b §. *Sopiminen yhteistoiminnasta muiden eläkelaitosten kanssa.* Pykälän nykyisen sanamuodon mukaan Valtiokonttori voi sopia sille 143 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamisessa tarvittavasta yhteistoiminnasta ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta muiden eläke- ja vakuutuslaitosten kanssa. Säännös ehdotetaan kumottavaksi, koska Valtiokonttori ei enää vuoden 2013 alusta lukien toimisi eläkelaitoksena, vaan julkisten alojen eläkelaitoksena toimii kunnallinen eläkelaitos.

146 §. *Työntekijän ja eläkkeenhakijan oikeus saada tietoja.* Pykälässä säädetään nykyisin työntekijän ja eläkkeenhakijan oikeudesta saada työntekijän eläkeoikeutta koskevia tietoja. Eläketurvaan liittyvien tietojen antamista ja saamista koskevat pykälät (tietosuoja-säännökset) ehdotetaan kumottaviksi VaEL:sta ja VaEL:n mukaiseen eläketurvaan liittyvien tietojen antamiseen ja saamiseen sovellettaisiin, mitä KuEL:n 11 luvussa säädetään. Tämän vuoksi säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä viitattaisiin KuEL:n 11 lukuun, jonka luvun säännöksiä sovellettaisiin oikeuteen antaa ja saada VaEL:n mukaiseen eläketurvaan liittyviä tietoja.

147—161 §:t. Pykälissä ovat VaEL:n tietosuoja-säännökset. Pykälät ehdotetaan kumottaviksi, koska 146 §:n viittaussäännöksen mukaisesti VaEL:n mukaiseen eläketurvaan liittyvien tietojen antamiseen ja saamiseen sovellettaisiin mitä KuEL:n 11 luvussa säädetään. Tämä olisi tarkoituksenmukaista, koska silloin eläketurvaan liittyvien tietojen antamiseen ja saamiseen sovellettaisiin samoja säännöksiä, olipa kyseessä KuEL:n tai VaEL:n mukainen eläkeasia.

162 §. *Muutoksen hakeminen Valtiokonttorin ja kunnallisen eläkelaitoksen päätöksiin.* Pykälän 1 momentissa säädetään nykyisin siitä, miten Valtiokonttorin ja kunnallisen eläkelaitoksen VaEL:n nojalla antamiin päätöksiin haetaan muutosta, kun on kyseessä normaali muutoksenhaku. VaEL:n muutoksenhakua koskevat pykälät ehdotetaan kumottaviksi VaEL:sta ja muutoksenhakuun sovellettaisiin KuEL:n muutoksenhakusäännöksiä. Tämän vuoksi pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kunnallisen eläkelaitoksen VaEL:n nojalla antamaan päätökseen haetaan valittamalla muutosta KuEL:n muutoksenhakusäännösten mukaisesti. Samalla pykälän otsikosta ehdotetaan poistettavaksi maininta Valtiokonttorista, koska pykälässä tarkoitettut VaEL:n mukaiset päätökset antaa yksinomaan kunnallinen eläkelaitos.

Pykälän 2 momentissa säädetään nykyisin kunnallisen eläkelaitoksen VaEL:n nojalla antamien lainvoimaisten päätösten poistamisesta KuEL:n 162 §:n mukaisesti. Päätösten poistamista haettaisiin edelleenkin KuEL:n 162 §:n mukaisesti. Pykälän 2 momentin sanamuoto ehdotetaan kuitenkin teknisesti tarkistettavaksi.

162 a—174 §:t. Pykälissä ovat VaEL:n muutoksenhakusäännökset. Pykälät ehdotetaan kumottaviksi VaEL:sta, koska ehdotetun 162 §:n mukaisesti VaEL:n nojalla annettujen päätösten muutoksenhakuun sovellettaisiin, mitä muutoksenhausta KuEL:ssa säädetään. Tämä olisi tarkoituksenmukaista, koska silloin kaikkiin kunnallisen eläkelaitoksen antamiin päätöksiin sovellettaisiin samoja, KuEL:n muutoksenhakusäännöksiä. Koska KuEL:ssa ei ole VaEL:n 165 §:ää vastaavaa säännöstä (perustevalitus maksuunpanosta), VaEL:n 165 §:ää vastaava säännös ehdotetaan otettavaksi KuEL:n muutoksenhakusäännöksiin KuEL:n 158 §:ksi.

1.2 Kunnallinen eläkelaki

4 §. *Yleiset määritelmät.* Pykälän 13 kohta ehdotetaan kumottavaksi. Kohdassa määritellään viimeisen eläkelaitoksen säännöksiä varten julkisten alojen eläkelaitos. Määritelmä on jäänyt tarpeettomaksi, koska Keva hoitaa viimeisen eläkelaitoksen järjestelyyn kuulu-

vien julkisten eläkelakien eläketurvan toimeenpanoa. Viimeistä eläkelaitosta koskevia 7 luvun säännöksiä on jo aiemmin muutettu siten, ettei niissä käytetä julkisten alojen eläkelaitoksen määritelmää.

136 §. *Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset.* Pykälän 1 momentissa säädetään kustannusten maksamisesta ja hyvittämisestä, kun Keva on maksanut viimeisenä eläkelaitoksesta eläkkeitä muiden eläkelaitosten puolesta tai muut eläkelaitokset Kevan puolesta. Koska Valtiokonttori ei enää jatkossa hoitaisi valtion eläkemaksuihin liittyviä tehtäviä, pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maksajana ja hyvityksensaajana viimeisen eläkelaitoksen kustannuksissa olisi Valtiokonttorin sijasta valtio. Viimeisen eläkelaitoksen järjestelyyn kuuluvien eläkelaitosten välinen kustannusten selvittäminen on työntekijän eläkelaiissa säädetty Eläketurvakeskuksen tehtäväksi. Viimeisen eläkelaitoksen kustannuksiin liittyvät eläkelaitoksen tehtävät valtion eläkelain osalta siirtyisivät Kevalle, joka antaisi Eläketurvakeskukselle tarvittavat tiedot kustannusten jakamista varten ja hoitaisi kustannusten selvittelyyn liittyvää rahaliikennettä. Valtio vastaisi eläkkeiden maksamiseen tarvittavista varoista, kuten tähänkin saakka.

137 §. *Valvonta.* Pykälän 3 momentissa säädetään, että valtiovarainministeriö asettaa vuosittain tilintarkastajan Kevaan. Säännöstä perusteltiin hallituksen esityksessä 4/2010 vp sillä, että valtion on voitava varmistua kunnallisen eläkelaitoksen ilmoittamien summien oikeellisuudesta, kun kunnallinen eläkelaitos ehdottaa valtiovarainministeriölle valtion eläkemenon maksamisessa tarvittavan ja eläketurvan hoitamisen korvauksena maksettavan summan. Perusteluissa todetaan, että koska kyse ei ole kunnallisen eläkelaitoksen koko toiminnan tilintarkastuksesta, ei tähän tilintarkastukseen voida soveltaa tilintarkastuslakia sellaisenaan, mutta tilintarkastuslakia sovelletaan soveltuvin osin. Täten tilintarkastuslain säännöksistä seuraa esimerkiksi se, että kunnallisen eläkelaitoksen on varattava tilintarkastajalle tilaisuus toimittaa tarkastus siinä laajuudessa kuin tämä katsoo sen tarpeelliseksi sekä annettava sellaista selvitystä ja apua, jota tilintarkastaja pyytää. Perustelujen mukaan valtiovarainministeriön ti-

l tarkastaja tarkastaa kunnallisen eläkelaitoksen kirjanpitoa kuitenkin vain siltä osin, että kunnallisen eläkelaitoksen valtiovarainministeriölle antamien tietojen oikeellisuudesta voidaan varmistua. Perusteluissa todetaan, että valtiovarainministeriön asettaman ja Kuntien eläkevakuutuksen oman tilintarkastajan tulisi sikäli kuin mahdollista välttää samojen tositteiden tarkistamista.

Valtion eläkemaksujen kerääminen ehdotetaan siirrettäväksi Valtiokonttorista Kevan hoidettavaksi valtiovarainministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti. Ehdotettujen muutosten mukaan VaEL:n piiriin kuuluvat työnantajat maksaisivat VaEL:n mukaiset eläkemaksut valtion eläkerahaston tileille. Valtiovarainministeriön vastuulla olisi valvoa, että Keva kerää maksut VaEL:n piiriin kuuluvilta työnantajilta sen tasoisine kuin valtiovarainministeriö on vahvistanut. Valvonnan toteuttamiseksi valtiovarainministeriön asettaman tilintarkastajan tehtäviä ehdotetaan tältä osin laajennettavaksi siten, että tilintarkastajan tehtäväksi säädettäisiin nykyisten tehtävien lisäksi tarkastaa Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että Keva on perinyt työnantajan ja työntekijän eläkemaksut VaEL:n 135 §:n ja 136 §:n mukaisina ja että eläkemaksut sekä siirtymämaksut ja työttömyysvakuutusrahaston maksu on maksettu oikean suuruisina valtion eläkerahastolle. Valtiovarainministeriön asettaman ja Kevan oman tilintarkastajan tulisi tältäkin osin mahdollisuuksien mukaan välttää samojen tositteiden tarkistamista. Valtiovarainministeriö vastaisi edellä kuvatusti eläkemaksujen keräämisen valvonnasta, eivätkä valtion eläkerahaston tilintarkastajat tarkastaisi Kevaa.

137 b §. *Valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkemenojen maksu ja kunnallisen eläkelaitoksen kustannusten korvaus.* Pykälän 2 momentissa säädetään korvauksesta, jonka valtio suorittaa kunnalliselle eläkelaitokselle valtion eläketurvan toimeenpanosta. Nykyisin korvauksen suorittaa Valtiokonttori siitä työnantajan eläkemaksusta, josta säädetään VaEL:n 135 §:ssä. Jatkossa Keva hoitaisi VaEL:n mukaisten eläkemaksujen keräämisen ja valtion työnantajan eläkemaksut olisi tarkoitus tilittää suoraan valtion eläkerahaston tileille. Ehdotetusta muutoksesta johtuen pykälän

2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtion eläkerahasto maksaisi työnantajan eläkemaksusta Kevalle korvauksen valtion eläketurvan hoitamisesta. Kevan saamaan korvaukseen sisältyisi jatkossa myös sille siirtyvistä työnantaja-asiakkaisiin kohdistuvista tehtävistä aiheutuvat kustannukset. Keva huolehtisi jatkossa myös valtion osalta Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 5 §:n mukaisen kustannusosuu- den ja toimintokohtaisen palvelumaksun maksamisesta. Nämä kustannukset korvattaisiin Kevalle osana valtion eläkerahaston suorittamaa korvausta.

141 a §. Yhteistyöneuvottelukunta. Pykälässä säädetään kunnallisen eläkelaitoksen muiden julkisten eläkejärjestelmien mukaisen eläketurvan toimeenpanoa seuraamaan ja sitä kehittämään perustetusta yhteistyöneuvottelukunnasta. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska sitä ei pidetä enää tarpeellisenä.

146 §. Jäsenyhteisöjen, valtiotyönantajien, kirkkotyönantajien ja Kansaneläkelaitoksen ilmoitusvelvollisuus. Pykälässä säädetään jäsenyhteisöjen, valtiotyönantajien, kirkkotyönantajien ja Kansaneläkelaitoksen velvollisuudesta ilmoittaa tietoja kunnalliselle eläkelaitokselle ja KuEL:n mukaiselle muutoksenhakuelimelle. VaEL:n mukaisten eläkemaksujen kerääminen ja palvelusten rekisteröinti ehdotetaan siirrettäväksi Kevan hoidettavaksi, mistä johtuen pykälää ehdotetaan muutettavaksi. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin valtiotyönantajien velvollisuudesta ilmoittaa kunnalliselle eläkelaitokselle sen pitämää palvelussuhderekisteriä ja maksujen määrittämistä varten tarpeelliset tiedot. Uuden 2 momentin sisältö vastaa VaEL:n 148 §:n 1 momentin nykyistä sisältöä siten muutettuna, että tiedot ilmoitettaisiin Valtiokonttorin sijasta Kevalle. Samalla pykälän nykyisten 2—6 momenttien sisältö ehdotetaan siirrettäväksi sanamuodoltaan tarkistettuna 3—7 momenteiksi, siten että niihin tehdään 2 momentin lisäämisestä johtuvat tekniset tarkistukset. Muutosten johdosta 1 momentissa oleva viittaus 6 momenttiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi 7 momenttiin.

148 §. Eläkelaitoksen oikeus antaa tietoja. Pykälässä säädetään tilanteista, joissa Keva voi julkisuuslain salassapitosäännösten ja

muiden tietojen antamista koskevien rajoitusten estämättä antaa kunnallisen eläkelain, valtion eläkelain, evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain ja Kansaneläkelaitoksesta annetun lain toimeenpanoon perustuvia tietoja eri viranomaisille, laitoksille, Eläketurvakeskukselle, muille eläkelaitoksille, vakuutusyhtiöille ja muille tahoille. Keva toimeenpanee mainittujen eläkelakien mukaista eläketurvaa ja siksi pykälän 1 momentin 2 ja 3 kohdan viittaussäännöksiä ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että niistä poistetaan tarpeettomaksi jääneet oikeudet antaa tietoja. Mainituissa kohdissa on jatkossa tarpeellista viitata työntekijän eläkelaisa määritellyistä julkisten alojen työeläkelaeista vain ortodoksisesta kirkosta annettuun lakiin (985/2006), Suomen Pankista annetun lain (214/1998) nojalla annettuun eläkesääntöön sekä eräiden valtakunnassa voimassa olevien valtion eläkkeitä koskevien säännösten soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annettuun maakuntalakiin (ÅFS 54/2007).

149 §. Tekninen käyttöyhteys. Pykälässä säädetään kunnallisen eläkelaitoksen oikeudesta avata tekninen käyttöyhteys rekistereihinsä tietyille toimijoille. Pykälän 1 momentin 5 kohdan oikeus avata käyttöyhteys Valtiokonttorille ehdotetaan kumottavaksi, koska Valtiokonttorilla ei ole jatkossa sellaisia lakisääteisiä tehtäviä, jotka edellyttäisivät pääsyä Kevan rekistereihin teknisen käyttöyhteyden avulla.

Pykälän 2 momentin mukaan jäsenyhteisöt voivat täyttää velvollisuutensa antaa tietoja Kevalle teknisen käyttöyhteyden avulla. Momenttia ehdotetaan täydennettäväksi koskemaan myös valtiotyönantajia, joille on 146 §:ään ehdotettu lisättäväksi vastaava tiedonantovelvollisuus kuin jäsenyhteisöillä on.

153 §. Muutoksen hakeminen. Pykälän 3 momentissa säädetään muutoksen hakemisesta kunnallisen eläkelaitoksen päätökseen muussa kuin eläkeoikeutta koskevassa asiassa. Momenttia ehdotetaan tarkennettaviksi niin, että se koskisi jatkossakin vain KuEL:n mukaisia päätöksiä. Sanamuodon tarkistaminen on tarpeen, koska VaEL:n mukaisiin maksupäätöksiin haettaisiin muutosta ehdotetun uuden 158 §:n perustevalitusta koskevan säännöksen mukaan.

154 §. Valitusoikeus. Pykälän 2 momentissa säädetään valitusoikeudesta muussa kuin eläkeoikeutta koskevassa asiassa. Momenttia ehdotetaan tarkennettaviksi niin, että se koskisi jatkossakin vain KuEL:n mukaisia päätöksiä. Sanamuodon tarkistaminen on tarpeen, koska VaEL:n mukaisiin maksupäätöksiin olisi jatkossa oikeus hakea muutosta ehdotetun 158 §:n perustevalitusta koskevan säännöksen mukaan.

158 §. Perustevalitus valtion eläkelakiin perustuvasta maksuunpanosta. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 158 §, jossa säädettäisiin perustevalituksesta VaEL:iin perustuvasta maksuunpanosta. Perustevalitusta koskeva säännös on tarpeen lisätä KuEL:iin, koska VaEL:n muutoksenhakusäännökset ehdotetaan kumottavaksi. Pykälän sisältö vastaa VaEL:n 165 §:n nykyistä sisältöä.

162 §. Lainvoimaisen päätöksen poistaminen. Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi uudesta 158 §:stä johtuvat tarkennukset. Ehdotuksen mukaan työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosoikeus voisivat tutkia valitusajan jälkeen saapuneen perustevalituksen, jos muutosta ei ole painavan syyn vuoksi haettu määräajassa.

165 §. Tilintarkastus ja tilinpäätös. Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi tilintarkastuslain numero, koska se mainitaan ensimmäisen kerran lain 137 §:ssä.

166 §. Yhteistoiminta. Valtiokonttori ehdotetaan poistettavaksi säännöksestä, koska se ei enää jatkossa toimisi eläkelaitoksena.

1.3 Laki valtiokonttorista

2 §. Pykälässä säädetään Valtiokonttorin tehtävistä. Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan Valtiokonttori huolehtii valtion eläkelain mukaisista tehtävistä siten kuin VaEL:n 143 §:ssä säädetään. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistetaan maininta kyseisten tehtävien hoitamisesta, koska Valtiokonttori ei toimisi enää eläkelaitoksena vuoden 2013 alusta lukien. Valtion eläkejärjestelmän osalta eläkelaitoksena toimii yksinomaan kunnallinen eläkelaitos tuosta ajankohdasta lukien.

1.4 Laki eräistä opetusalan eläkejärjestelyistä

12 §. Pykälässä säädetään lain 2 ja 3 luvussa tarkoitettujen työnantajien ilmoitusvelvollisuudesta Valtiokonttorille. Koska Valtiokonttori ei toimisi enää eläkelaitoksena vuoden 2013 alusta lukien, vaan myös valtion eläkejärjestelmän osalta eläkelaitoksena toimisi yksinomaan kunnallinen eläkelaitos tuosta ajankohdasta lukien, pykälään ehdotetaan muutosta, jonka mukaan säännöksessä tarkoitettut työnantajat olisivat velvollisia tekemään säännöksessä tarkoitettua ilmoituksen kunnalliselle eläkelaitokselle.

1.5 Laki eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä

12 §. Suomen työeläkejärjestelmään Euroopan yhteisöistä palautettavien eläkeoikeuksien käsittelystä huolehtii pykälän 3 momentin mukaisesti Valtiokonttori. Momentin sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että toimeenpanijaksi muutetaan Valtiokonttorin sijaan kunnallinen eläkelaitos.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013. Ennen lakien voimaantuloa voidaan ryhtyä lakien täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Kunnallisen eläkelain voimaantulosäännöksen 2 momentissa säädettäisiin siitä, että lain 137 b §:n 2 momentissa säädetyt korvauksen lisäksi valtion eläkerahasto suorittaisi kunnalliselle eläkelaitokselle vuonna 2013 korvauksen ennen tämän lain voimaantuloa syntyneistä kustannuksista, jotka sille tehtäväsiirrosta aiheutuvat. Tällaisia kustannuksia ovat sellaiset vuonna 2012 kunnalliselle eläkelaitokselle syntyvät kustannukset, jotka liittyvät tehtäväsiirtoon valmistautumiseen ja jotka eivät sisälly 2013 käynnistyvään omakustannusarvolaskentaan. Tällaisia ovat esimerkiksi tietojärjestelmien siirrosta aiheutuvat kustannukset. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin koko tässä momentissa mainitun korvauksen maksuajan-

kohdasta ja siitä, mitä kustannuksia voidaan korvata.

Kunnallisen eläkelain voimaantulosäänöksen 3 momentissa säädettäisiin siitä, että kunnallinen eläkelaitos hoitaisi tammikuussa 2013 tilikaudelle 2012 kuuluvat valtion eläkkeiden hoidon edellyttämät tehtävät. Kunnallinen eläkelaitos myös laatisi tilikautta 2012 koskevat tilinpäätöslaskelmat, -liitteet ja -erittelyt valtion eläkerahastolle. Kevalla olisi myös oikeus käyttää Valtiokonttorin tietojärjestelmiä siten, että se voisi hoitaa edellä mainitut tehtävät. Ehdotettu voimaantulosäännös on tarpeen, koska kyseisiä tehtäviä hoitavat henkilöt siirtyvät vuoden vaihteessa Kevan palvelukseen.

Valtiokonttorista annetun lain voimaantulosäännöksessä säädettäisiin, että kunnallinen eläkelaitos ottaa Valtiokonttorin palveluksessa olevat valtion eläkelain 143 §:n 3 momentin mukaisia tehtäviä hoitavat virkamiehet palvelukseensa tämän lain voimaan tullessa, mikäli henkilö ei ole vastustanut siirtymistä. Kunnallinen eläkelaitos tekee jokaisen siirtyvän henkilön kanssa työ sopimuksen ennen tämän lain voimaantuloa. Valtiokonttorin virrat lakkaisivat lain tullessa voimaan. Virkojen lakatessa niihin perustuneet virkasuhteet Valtiokonttorissa päättyvät ilman irtisanomista. Siirtyvään henkilöstöön sovelletaan lain voimaantulosta alkaen kunnallisen eläkelaitoksen työehtosopimusta.

Kun henkilöstö siirtyy kunnallisen eläkelaitoksen palvelukseen, vaihtuu eläkejärjestelmä valtion eläkejärjestelmästä kunnalliseen eläkejärjestelmään. Eläkejärjestelmän vaihtuessa henkilöstö saa aikanaan eläkkeen valtion palvelusajan osalta valtion eläkejärjestelmästä ja kunnallisen palveluksen osalta kunnallisesta eläkejärjestelmästä. Oikeus valtion eläkejärjestelmän mukaiseen lisäeläketurvaan ja henkilökohtaiseen eläkeikään säilyy, mikäli kyseinen palvelus jatkuu kunnallisessa eläkejärjestelmässä eläkeikään saakka. Oikeus lisäeläketurvaan ja alempaan eläkeikään säilyisi myös niissä tapauksissa, joissa henkilö siirtyisi takaisin valtion palvelukseen. KuEL:n 12 §:ssä säädetään, että henkilöstöllä on oikeus kunnallisen eläkejärjestelmän mukaiseen eläkkeeseen samasta ajankohdasta, kuin aikaisempi julkinen eläkejärjestelmä on myöntänyt niin sanotun lisäelä-

keturvan mukaisen eläkkeen. Valtiokonttorista kunnalliseen eläkelaitokseen siirtyvälle henkilöstölle säädettäisiin vastaava eläketurva kuin valtion eläkelain voimaanpanosta annetun lain (1296/2006) 18 §:ssä säädetään kunnallistamistapauksissa.

KuEL:n 14 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetään, että saadakseen oikeuden osaaikaeläkkeeseen, on työntekijän täytettävä palveluksen kestoa ja ansioita koskevat edellytykset KuEL:n piirissä. Kun henkilöstö siirtyy Valtiokonttorista kunnallisen eläkelaitoksen palvelukseen, eivät he alkuvuosina voi näitä edellytyksiä täyttää. Jotta Valtiokonttorista siirtyvä henkilöstö voisi jäädä osaaikaeläkkeelle muiden edellytysten täytyessä, ehdotetaan Valtiokonttorista annetun lain voimaantulosäännöksessä säädettäväksi, että osaaikaeläkkeen saamisedellytyksissä otetaan tällä henkilöstöllä huomioon myös VaEL:n piiriin kuulunut palvelus.

Valtiokonttorista annetun lain voimaantulosäännöksessä ehdotetaan vielä säädettäväksi siitä, että Valtiokonttorilla on tämän lain voimaantulon yhteydessä oikeus luovuttaa kunnalliselle eläkelaitokselle valtion työeläketurvan hoitoon hankittua irtainta tai aineetonta omaisuutta vastikkeetta, koska niillä ei ole Valtiokonttorissa enää entisenlaista käyttöarvoa ja käyttöarvo kunnallisessa eläkelaitoksessakin on vähäinen. Siksi ehdotetaan voimaantulosäännöksellä säädettäväksi Valtiokonttorille valtuudet sopia niiden luovutuksesta vastikkeetta.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kunnallisen eläkelain 1 §:n mukaan kunnallisesta eläketurvasta huolehtii julkisoikeudellinen Keva-niminen kunnallinen eläkelaitos. Kunnallinen eläkelaitos huolehtii myös valtion eläketurvan toimeenpanosta valtion eläkelain 143 §:n perusteella.

Valtion henkilöstön eläkeasioiden käsittely siirrettiin Kevan hoidettavaksi laeilla 468—473/2010 tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Tuolloin myös julkisen vallan käyttö siirrettiin lailla perustuslain 2 §:n 3 momentin edellyttämällä tavalla. Hallituksen esityksen (HE 4/2010) perusteluissa todettiin, että erilaisiin päätöksiin ja toimenpiteisiin henki-

löitä koskevien eläkeasioiden käsittelyssä sisältyy julkisen vallan käyttöä. Lisäksi todettiin kunnallisen eläkelaitoksen toimivan hallintolain 2 §:n 2 momentin mukaisena itsenäisenä julkisoikeudellisena laitoksena, johon sovelletaan hallintolakia. Näin Kevaa koskevat samat säännökset kuin Valtiokonttoriakin.

Julkisen vallan käyttöä sisältyy muun muassa eläkemaksujen määräämiseen. Kevaa määrää työntekijän eläkemaksut maksettavaksi valtiovarainministeriön vahvistamien

perusteiden mukaan. Nyt siirrettävään tehtäväkokonaisuuteen sisältyy julkisen vallan käyttöä huomattavasti vähäisemmässä määrin kuin hallituksen esityksessä (HE 4/2010) eläketurvan toimeenpanon siirrossa.

Hallituksen käsityksen mukaan asia voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämismenettelyssä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**valtion eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan valtion eläkelain (1295/2006) 2 §:n 1 momentin 7 kohta, 143 §:n 3 momentti sekä 143 a, 143 b, 147—161, 162 a ja 164—174 §, sellaisina kuin niistä ovat 143 §:n 3 momentti, 143 b, 147, 149, 154—156, 159 ja 162 a § laissa 468/2010, 143 a § laissa 1115/2007, 148, 151, 157, 160, 167 ja 168 § osaksi laissa 468/2010, 150, 158 ja 161 § laissa 468/2010 ja 1093/2010, 165 § osaksi laissa 1189/2007 sekä 174 § osaksi laissa 687/2011,
muutetaan 7 ja 103 §, 104 §:n 2 momentti, 113 ja 135 §, 136 §:n 2 momentti, 138 ja 139 §, 143 §:n otsikko sekä 146 ja 162 §, sellaisina kuin niistä ovat 139 § laissa 1035/2008, 103 §, 104 §:n 2 momentti, 143 §:n otsikko sekä 146 ja 162 § laissa 468/2010, 113 § laissa 1178/2011 ja 135 § osaksi laissa 468/2010, seuraavasti:

7 §

Eläketurvan syntymisen tai eläkemaksujen maksuvelvollisuuden kiertämisen estäminen

Jos eläketurvan syntymisen tai eläkemaksujen maksuvelvollisuuden kiertämiseksi on oikeustoimelle annettu sellainen sisältö, joka ei vastaa asian todellista luonnetta tai tarkoitusta, on eläketurvan olemassaoloa tai eläkemaksujen maksuvelvollisuutta ratkaistaessa meneteltävä asian todellisen luonteen ja tarkoituksen mukaisesti. Jos syntyy epäselvyyttä siitä, onko työntekijään sovellettava tätä lakia, ratkaisee asian asianomaisen työnantajan tai työntekijän hakemuksesta kunnallinen eläkelaitos. Kunnallinen eläkelaitos ratkaisee asian myös tilanteessa, jossa voidaan epäillä kysymyksessä olevan eläketurvan syntymisen tai eläkemaksujen maksuvelvollisuuden kiertäminen. Päätökseen saa hakea muutosta niin kuin kunnallisessa eläkelaislaissa (549/2003) säädetään.

103 §

Eläkehakemuksen vireilletulo

Eläkehakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jona se on saapunut kunnalliselle elä-

kelaitokselle, jollekin työeläkelaislaissa tarkoitetulle eläkelaitokselle tai Eläketurvakeskuskelle taikka eläkelaitoksen tai Eläketurvakeskuksen sitä varten valtuuttamalle asiamiehelle.

104 §

Päätöksenteko ja päätöksen tiedoksiantaminen

Kunnallisen eläkelaitoksen tähän lakiin perustuva päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se vastaanottajalle kirjeellä hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen tai antamalla se tiedoksi koneellisesti siten kuin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Päätöksen koneellisesta allekirjoittamisesta on voimassa, mitä mainitussa laissa säädetään.

113 §

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset

Jos kunnallinen eläkelaitos on tämän lain mukaiseen eläketurvaan perustuen viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut muiden työeläkelakien mukaista eläkettä tai

jos yksityisten alojen eläkelaitos tai kunnallinen eläkelaitos muun julkisten alojen eläkelain mukaisena viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan on maksanut tämän lain mukaisesti eläkettä, kunnallinen eläkelaitos perii muulta eläkelaitokselta, Kirkon keskusrahastolta tai Kansaneläkelaitokselta tai hyvittää muulle eläkelaitokselle tai Kirkon keskusrahastolle tai Kansaneläkelaitokselle nämä eläkekustannukset korkoineen viimeistään maksumuuttoa seuraavan kalenterivuoden aikana. Tätä varten voidaan periä tai suorittaa ennakkoa.

Hyvitys ja maksu korkoineen sekä niiden suorittamiseksi mahdollisesti määrättävä ennakko määräytyvät siten kuin työntekijän eläkelain 183 §:ssä säädetään.

135 §

Työnantajan eläkemaksu

Valtion virastot ja laitokset, valtion liikelaitokset sekä yhteisöt ja laitokset, joiden henkilöstö kuuluu tämän lain mukaisen eläketurvan piiriin, maksavat työnantajan eläkemaksun, joka muodostuu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkeosasta sekä eläketurvan toimeenpanosta aiheutuvasta hoitokuluosasta. Kunnallinen eläkelaitos huolehtii työnantajan eläkemaksun perimiseen liittyvistä tehtävistä. Työnantajan eläkemaksu maksetaan valtion eläkerahaston tilille. Valtion eläkerahasto maksaa työnantajan eläkemaksusta kunnalliselle eläkelaitokselle kunnallisen eläkelain 137 b §:n 2 momentin mukaisen korvauksen.

Kunnallisen eläkelaitoksen 1 momentissa ja 136 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tehtävissä noudatetaan, mitä valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) nojalla säädetään tilintekijästä. Mainituissa lainkohdissa tarkoitettut varat pidetään erillään kunnallisen eläkelaitoksen varoista.

Työnantajan eläkemaksun perusteista ja kunnallisen eläkelaitoksen eläketurvan toimeenpanoa varten saaman hoitokulun määrästä ja niiden vahvistamisesta sekä 1 momentissa ja 136 §:n 2 momentissa tarkoitettujen varojen hoidosta ja tilittämisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Työnantajan eläkemaksun perusteena olevien vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkeosien suuruudesta päättää kunnallisen eläkelaitoksen esityksestä valtiovainministeriö asiaa koskevien periaatteiden oltua sitä ennen valtion eläkerahaston hallituksen käsiteltävänä. Kunnallinen eläkelaitos päättää työnantajan eläkemaksun suorittamisesta.

136 §

Työntekijän eläkemaksu

Työnantaja pidättää työntekijältä työntekijän eläkemaksun maksamastaan palkasta (*työansio*) sen maksamisen yhteydessä siten kuin työntekijän eläkelain 152 §:ssä ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetään. Eläkemaksu tilitetään valtion eläkerahaston tilille kunnallisen eläkelaitoksen määräämällä tavalla.

138 §

Eläkemaksun vanhentuminen

Kunnallisen eläkelaitoksen on määrättävä tähän lakiin perustuva eläkemaksu maksettavaksi viiden vuoden kuluessa maksun eräpäivästä.

Jos työntekijälle lisätään takautuvasti yli viisi vuotta vanhoja eläkkeeseen oikeuttavia työansioita, kunnallisen eläkelaitoksen on määrättävä eläkemaksu näiden työansioiden perusteella maksettavaksi kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona kyseiseen palvelukseen perustuva eläkemaksu olisi erääntynyt maksettavaksi.

139 §

Eläkemaksun ulosottokelpoisuus

Kunnallisen eläkelaitoksen tämän lain perusteella maksettavaksi määräämä eläkemaksu viivästyskorkoineen on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

143 §

Kunnallinen eläkelaitos

Kunnallinen eläkelaitos huolehtii valtion eläketurvan toimeenpanosta. Kunnallinen eläkelaitos huolehtii myös valtion varoista suoritettavien ylimääräisten eläkkeiden maksamisesta.

146 §

Työntekijän ja eläkkeenhakijan oikeus saada tietoja

Oikeuteen antaa ja saada tämän lain mukaiseen eläketurvaan liittyviä tietoja sovelletaan, mitä kunnallisen eläkelain 11 luvussa säädetään.

162 §

Muutoksen hakeminen kunnallisen eläkelaitoksen päätökseen

Muutoksenhausta kunnallisen eläkelaitoksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen säädetään kunnallisessa eläkelaisissa.

Tämän lain nojalla annetun lainvoimaisen päätöksen poistamisesta säädetään kunnallisen eläkelain 162 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**kunnallisen eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kunnallisen eläkelain (549/2003) 4 §:n 1 momentin 13 kohta, 141 a § ja 149 §:n 1 momentin 5 kohta,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 1 momentin 13 kohta laissa 469/2010, 141 a § laeissa 1092/2010 ja 1177/2011 sekä 149 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 1177/2011,

muutetaan 136 §:n 1 momentti, 137 §:n 3 momentti, 137 b §:n 2 momentti, 146 §, 148 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta, 149 §:n 2 momentti, 153 §:n 3 momentti, 154 §:n 2 momentti, 162 §:n 4 momentti, 165 §:n 1 momentti ja 166 §,

sellaisina kuin niistä ovat 136 §:n 1 momentti, 137 §:n 3 momentti, 137 b §:n 2 momentti sekä 146 § laissa 1177/2011, 148 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta, 153 §:n 3 momentti, 154 §:n 2 momentti ja 162 §:n 4 momentti laissa 1293/2006, 165 §:n 1 momentti laissa 459/2007 sekä 166 § laissa 469/2010, ja

lisätään lakiin siitä lailla 1293/2006 kumotun 158 §:n tilalle uusi 158 § seuraavasti:

136 §

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset

Jos kunnallinen eläkelaitos on tämän lain mukaan määräytyvän eläketurvan perusteella 7 luvussa tarkoitettu viimeinen eläkelaitos ja jos se on viimeisenä eläkelaitoksena maksanut muiden työeläkelakien mukaista eläkettä taikka jos muu eläkelaitos on viimeisenä eläkelaitoksena tai kunnallinen eläkelaitos muun julkisten alojen eläkelain mukaisena viimeisenä laitoksena toimiessaan maksanut tämän lain mukaista eläkettä, kunnallinen eläkelaitos perii nämä eläkekustannukset korkoineen muulta eläkelaitokselta, valtiolta, Kirkon keskusrahastolta tai Kansaneläkelaitokselta taikka hyvittää ne muulle eläkelaitokselle, valtiolle, Kirkon keskusrahastolle tai Kansaneläkelaitokselle viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana.

137 §

Valvonta

Valtiovarainministeriö asettaa vuosittain tilintarkastajan, jonka tehtävänä on tarkastaa kunnallisen eläkelaitoksen kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että kunnallisen eläkelaitoksen esittämät 137 b §:ssä tarkoitetut laskelmat valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkkeiden maksamiseen tarvittavasta summasta ja kunnallisen eläkelaitoksen kustannusten korvauksesta antavat oikeat ja riittävät tiedot. Lisäksi tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa kunnallisen eläkelaitoksen kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että eläkelaitos on perinyt työnantajan ja työntekijän eläkemaksut valtion eläkelain 135 ja 136 §:n mukaisina ja että eläkemaksut sekä siirtymämaksut ja työttömyysvakuutusrahaston maksu on maksettu oikean suuruisina valtion eläkerahastolle. Ti-

lintarkastajan on oltava joko Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastaja (JHTT). Tilintarkastuksesta säädetään tilintarkastuslaissa (459/2007).

137 b §

Valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkemenojen maksu ja kunnallisen eläkelaitoksen kustannusten korvaus

Valtion eläkerahasto maksaa työnantajan eläkemaksusta kunnalliselle eläkelaitokselle korvauksen valtion eläkelain 143 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamisesta. Myös Kansaneläkelaitos maksaa henkilöstönsä ja Kirkon keskusrahasto evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden eläketurvan hoitamisesta kunnalliselle eläkelaitokselle korvauksen. Valtiovarainministeriö vahvistaa valtion eläkerahaston, Kirkon keskusrahaston ja Kansaneläkelaitoksen kunnalliselle eläkelaitokselle ennakkomaksumana maksettavan korvauksen euromäärän. Kunnallinen eläkelaitos esittää valtiovarainministeriölle laskelman korvauksen määrästä. Korvauksen määrä lasketaan valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:ssä tarkoitettua omakustannusarvoa vastaavasti. Korvaus maksetaan tasasuorina erinä kuukausittain kyseisen vuoden kustannusten määrää koskevan etukäteen tehtävän arvion perusteella. Toteutuneiden kustannusten määrän ylittäessä tai alittaessa arvioidun määrän erotus otetaan jälkikäteen huomioon korjauseränä.

146 §

Jäsenyhteisöjen, valtiotyönantajien, kirkkoyönantajien ja Kansaneläkelaitoksen ilmoitusvelvollisuus

Kunnallisen eläkelaitoksen jäsenyhteisö on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle sen määräämällä tavalla vähintään neljännesvuosittain tämän lain piiriin kuuluvien henkilöiden nimet, henkilötunnukset, virka- ja työsuhteiden ja 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu-

jen sopimusten sekä luottamustoimien alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi jäsenyhteisö on velvollinen antamaan eläkelaitokselle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista edellä mainituista palvelussuhteista sekä muut henkilöiden eläkeoikeuteen ja jäsenyhteisöjen maksuvelvollisuuteen liittyvät tiedot. Jos jäsenyhteisö jättää ilmoittamatta eläkelaitokselle edellä tarkoitettut tiedot tai ilmoittaa ne myöhemmin kuin eläkelaitoksen 7 momentin perusteella antamissa määräyksissä edellytetään, 131 §:n mukainen maksuosuus voidaan määrätä suoritettavaksi kohtuullisesti korotettuna, kuitenkin enintään kaksinkertaisena.

Valtiotyönantaja on velvollinen ilmoittamaan kunnalliselle eläkelaitokselle vähintään neljännesvuosittain valtion eläkelain piiriin kuuluvien työntekijöiden nimet, henkilötunnukset, valtion eläkelain 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen palvelusten alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi työnantaja on velvollinen antamaan kunnalliselle eläkelaitokselle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista edellä mainituista palveluksista sekä muut työntekijöiden eläkeoikeuteen ja työnantajan maksuvelvollisuuteen liittyvät tiedot. Jos työnantaja jättää ilmoittamatta kunnalliselle eläkelaitokselle edellä tarkoitettut tiedot tai ilmoittaa ne myöhemmin kuin kunnallisen eläkelaitoksen 7 momentin perusteella antamissa määräyksissä edellytetään, voidaan valtion eläkelain 135 §:ssä tarkoitettu eläkemaksu määrätä suoritettavaksi kohtuullisesti korotettuna, kuitenkin enintään kaksinkertaisena.

Kirkkoyönantaja on velvollinen ilmoittamaan kunnalliselle eläkelaitokselle sen määräämällä tavalla vähintään neljännesvuosittain evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden nimet, henkilötunnukset, palvelussuhteiden alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi kirkkoyönantaja on velvollinen antamaan eläkelaitokselle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista edellä mainituista palvelussuhteista

sekä muut henkilöiden eläkeoikeuteen liittyvät tiedot. Myös Kansaneläkelaitos on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle henkilöstönsä eläketurvaan liittyvät vastaavat tiedot.

Sen lisäksi, mitä 1—3 momentissa säädetään, jäsenyhteisö, valtiotyönantaja, kirkkoyönantaja ja Kansaneläkelaitos ovat velvollisia pyydettyä antamaan eläkelaitokselle ja tämän lain mukaiselle muutoksenhakuelimelle kaikki sellaiset työntekijän työskentelyä ja työolosuhteita koskevat ja muut vastaavat työnantajalta saatavissa olevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä eläketurvan järjestämiseksi ja käsiteltävänä olevan eläkeasian ratkaisemiseksi tai jotka muuten ovat välttämättömiä julkisten alojen eläkelaisissa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa.

Pyydettyä jäsenyhteisöltä, valtiotyönantajalta, kirkkoyönantajalta tai Kansaneläkelaitokselta eläkkeenhakijan eläke- tai kuntoutusasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja työnantajalle ilman eläkkeenhakijan suostumusta saadaan ilmoittaa vain ne häntä koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä mainittujen asioiden päätöksenteossa tarvittavien tietojen yksilöimiseksi.

Eläkelaitoksella on oikeus tarkastaa jäsenyhteisön asiakirjoista 1 ja 4 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus, valtiotyönantajan asiakirjoista 2 ja 4 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus sekä kirkkoyönantajan ja Kansaneläkelaitoksen asiakirjoista 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus.

Eläkelaitos pitää rekisteriä julkisten alojen eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden eläkeoikeuteen vaikuttavista tämän pykälän ja 144 §:n perusteella saamistaan tiedoista. Eläkelaitoksella on oikeus antaa määräyksiä jäsenyhteisölle, valtiotyönantajalle, kirkkoyönantajalle ja Kansaneläkelaitokselle siitä, milloin ja missä muodossa tiedot ilmoitetaan eläkelaitokselle.

148 §

Eläkelaitoksen oikeus antaa tietoja

Kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassa-

pitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa julkisten alojen eläkelain toimeenpanoon perustuvia tietoja:

2) tämän lain 144 ja 146 §:n nojalla saamansa tiedot Eläketurvakeskukselle ja työntekijän eläkelain 3 §:n 1 momentin ja 2 momentin 4, 6 ja 7 kohdassa mainittujen lakien ja eläkesääntöjen toimeenpanosta huolehtiville eläkelaitoksille, joilla on oikeus saada nämä tiedot lain perusteella työnantajalta, 144 §:ssä mainitulta taholta tai Eläketurvakeskukselta;

3) Eläketurvakeskukselta ja työntekijän eläkelain 3 §:n 1 momentin ja 2 momentin 4, 6 ja 7 kohdassa mainittujen lakien ja eläkesääntöjen toimeenpanosta huolehtivalta eläkelaitokselta saadut eläkettä, eläkeoikeutta tai vakuuttamista koskevat tiedot Kansaneläkelaitokselle tai muulle sellaiselle tietojen vastaanottajalle, jolla on oikeus saada nämä tiedot lain perusteella;

149 §

Tekninen käyttöyhteys

Eläkelaitoksella on lisäksi oikeus avata tekninen käyttöyhteys jäsenyhteisölleen ja valtiotyönantajalle 146 §:ssä tarkoitetun tiedonantovelvollisuuden toteuttamiseksi. Eläkelaitoksella on oikeus avata tekninen käyttöyhteys myös eläketurvakeskukselle ja muille eläkelaitoksille tietojen antamista varten henkilölle itselleen hänen tämän lain mukaisesta eläketurvasta.

153 §

Muutoksen hakeminen

Kunnallisen eläkelaitoksen tämän lain mukaiseen päätökseen muussa kuin eläkeoikeutta koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä eläkelaitoksen kotipaikka on.

154 §

Valitusoikeus

Kunnallisen eläkelaitoksen tämän lain mukaisesta päätöksestä muussa kuin eläkeoikeutta koskevassa asiassa valitusoikeus on asianosaisella ja jäsenyhteisöllä.

158 §

Perustevalitus valtion eläkelakiin perustuvasta maksuunpanosta

Asianosainen saa tehdä maksuunpanoa koskevan perustevalituksen, jos hän katsoo, että kunnallisen eläkelaitoksen valtion eläkelain perusteella määräämä maksuunpano tai työnantajan valtion eläkelain 136 tai 137 §:n perusteella tekemä työntekijän eläkemaksun pidätys on ollut lain tai sopimuksen vastainen. Perustevalitus on tehtävä kirjallisesti ja se on toimitettava työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle kahden vuoden kuluessa sitä seuraavan vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu.

Jos perustevalitus tehdään ulosmittauksen takia, on lisäksi voimassa, mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään perustevalituksesta.

162 §

Lainvoimaisen päätöksen poistaminen

Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosikeus voivat tutkia 157 tai 158 §:ssä säädetyn valitusajan jälkeen saapuneen valituksen, jos muutosta ei ole painavan syyn vuoksi haettu määräajassa.

165 §

Tilintarkastus ja tilinpäätös

Kunnallisen eläkelaitoksen tilien ja hallinnon tarkastuksen suorittaa valtuuskunnan toimikaudekseen valitsema Keskuskauppa-kamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastuksessa noudatetaan tilintarkastuslakia.

166 §

Yhteistoiminta

Kunnallinen eläkelaitos voi sopia yhteistoiminnasta ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta Eläketurvakeskuksen sekä muiden eläke- ja vakuutuslaitosten kanssa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Edellä 137 b §:n 2 momentissa säädetyn korvauksen lisäksi valtion eläkerahasto suorittaa kunnalliselle eläkelaitokselle vuonna 2013 korvauksen ennen tämän lain voimaantuloa syntyneistä sellaisista kustannuksista, jotka kunnalliselle eläkelaitokselle aiheutuvat tällä lailla säädetystä valtion eläketurvan toimeenpanotehtävien siirtämisestä. Korvaus lasketaan omakustannusarvoa vastaavasti siten, kuin mainitussa momentissa säädetään. Korvausten suuruuden perusteet ja maksuajankohdat säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Kunnallinen eläkelaitos hoitaa tammikuussa 2013 tilikaudelle 2012 kuuluvat valtion eläkkeiden hoidon edellyttämät tehtävät. Lisäksi kunnallinen eläkelaitos laatii tilikautta 2012 koskevat tilinpäätöslaskelmat, -liitteet ja -erittelyt valtion eläkerahastolle.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**valtiokonttorista annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtiokonttorista annetun lain (305/1991) 2 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laeissa 317/2009 ja 470/2010, seuraavasti:

2 §

Valtiokonttorin tehtävänä on, jollei toimivallasta muualla toisin säädetä:

- 1) järjestää rahoitus-, sijoitus-, velanhoito- ja lainanhoitopalveluja sekä henkilöstöpalveluja valtion virastoille ja laitoksille;
- 2) hoitaa valtion keskuskirjanpitoa;
- 3) huolehtia valtion vahingonkorvausasioista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valtiokonttorin palveluksessa olevat valtion eläkelain 143 §:n 3 momentin mukaisia tehtäviä hoitavat virkamiehet otetaan tämän lain voimaan tullessa kunnallisen eläkelaitoksen palvelukseen, jos he eivät ole vastustaneet siirtoa viimeistään kahta kuukautta ennen tämän lain voimaantuloa. Valtiokonttorin vastaavat virat lakkaavat ja niihin perustuneet virkasuhteet päättyvät ilman irtisanomista tämän lain voimaan tullessa. Siirtävään henkilöstöön sovelletaan kunnallisen eläkelaitoksen palvelussuhteen ehtoja lain voimaantulosta alkaen.

Valtiokonttorin palveluksesta kunnallisen eläkelaitoksen palvelukseen tämän lain voimaan tullessa siirtynyttä työntekijää pidetään siirtoa edeltävän valtion palveluksensa osalta valtion eläkelain (280/1966) 1 §:n 4 momentissa tarkoitettuna vanhana edunsaajana. Edellytyksenä on, että edellä tarkoitettu työntekijä oli 31 päivänä joulukuuta 1992 yhdenjaksoisessa valtion eläketurvan piiriin kuuluvassa palveluksessa ja että hänen tällainen

palveluksensa jatkuu yhdenjaksoisesti siirtymishetkeen saakka. Lisäksi valtion palveluksen jälkeisen kunnallisen eläkelain (549/2003) soveltamisalaan kuuluvan palveluksen tulee jatkaa kunnallisen eläkelain muuttamisesta annetun lain (713/2004) voimaantulosäännöksen 26 momentissa tarkoitettulla tavalla yhdenjaksoisesti valtion eläkelain muuttamisesta annetun lain (679/2004) voimaantulosäännöksen 15 momentissa tarkoitettua henkilökohtaista eläkeikää vastaavaan eläkeikään. Työkyvyttömyyseläketapauksessa palveluksen tulee jatkaa yhdenjaksoisesti työkyvyttömyyden alkamiseen asti. Jos työntekijä siirtyy kunnallisen eläkelain soveltamisalaan kuuluvasta palveluksesta takaisin valtion palvelukseen, sovelletaan tätä momenttia edellyttäen, että valtion eläketurvan piiriin kuuluva palvelus jatkuu yhdenjaksoisesti valtion eläkelain muuttamisesta annetun lain (679/2004) voimaantulosäännöksen 15 momentissa tarkoitettuun henkilökohtaiseen eläkeikään saakka.

Valtiokonttorin palveluksesta kunnallisen eläkelaitoksen palvelukseen tämän lain voimaan tullessa siirtyneen työntekijän kunnallisen eläkelain 14 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisissa osa-aikaeläkkeen saamisedellytyksissä otetaan huomioon myös valtion eläkelain piiriin kuulunut palvelus.

Valtiokonttorilla on oikeus luovuttaa kunnalliselle eläkelaitokselle valtion työeläketurvan hoitoon hankittua irtainta ja aineetonta omaisuutta vastikkeetta.

4.

Laki**eräistä opetusalan eläkejärjestelyistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eräistä opetusalan eläkejärjestelyistä annetun lain (662/1998) 12 § seuraavasti:

12 §
Edellä 2 ja 3 luvussa tarkoitetut työnantajat ovat velvollisia ilmoittamaan kunnalliselle eläkelaitokselle, jos työntekijän tehtävät lain voimaantulon jälkeen alkavassa uudessa palvelussuhteessa ovat pääasiassa perusopetuslain tai lukiolain piirissä olevissa opetustehtävissä tai oppilaskodinhoitajan tehtävissä.

Ilmoitusta ei tarvitse tehdä työntekijästä, joka on syntynyt vuoden 1969 jälkeen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

5.

Laki**eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetun lain (165/1999) 12 §:n 3 momentti seuraavasti:

12 §

Eläkeoikeuden palauttaminen

taan eläkeoikeus 5 §:ssä tarkoitettujen perusteiden mukaisesti. Näistä eläkeoikeuksista huolehtii kunnallinen eläkelaitos. Palautusmäärä tuloutetaan valtion eläkerahastolle.

Suomeen 1 momentin mukaisesti palautettavan eläkeoikeuden pääoma-arvona käytetään palautusmäärää. Pääoma-arvosta laske-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2012

Pääministeri**JYRKI KATAINEN**

Hallinto- ja kuntaministeri *Henna Virkkunen*

Liitteet
Rinnakkaistekstit

1.

Laki

valtion eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan valtion eläkelain (1295/2006) 2 §:n 1 momentin 7 kohta, 143 §:n 3 momentti sekä 143 a, 143 b, 147—161, 162 a ja 164—174 §, sellaisina kuin niistä ovat 143 §:n 3 momentti, 143 b, 147, 149, 154—156, 159 ja 162 a § laissa 468/2010, 143 a § laissa 1115/2007, 148, 151, 157, 160, 167 ja 168 § osaksi laissa 468/2010, 150, 158 ja 161 § laeissa 468/2010 ja 1093/2010, 165 § osaksi laissa 1189/2007 sekä 174 § osaksi laissa 687/2011,
muutetaan 7 ja 103 §, 104 §:n 2 momentti, 113 ja 135 §, 136 §:n 2 momentti, 138 ja 139 §, 143 §:n otsikko sekä 146 ja 162 §, sellaisina kuin niistä ovat 139 § laissa 1035/2008, 103 §, 104 §:n 2 momentti, 143 §:n otsikko sekä 146 ja 162 § laissa 468/2010, 113 § laissa 1178/2011 ja 135 § osaksi laissa 468/2010, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Yleiset määritelmät

Yleiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) julkisten alojen eläkelaitoksella *Valtiokonttoria, kunnallista eläkelaitosta, evankelis-luterilaisen kirkon keskusrahastoa ja Kansaneläkelaitosta sen henkilöstön eläkkeiden hoitajana;*

(kumotaan)

7 §

7 §

Eläketurvan syntymisen tai eläkemaksujen maksuvelvollisuuden kiertämisen estäminen

Eläketurvan syntymisen tai eläkemaksujen maksuvelvollisuuden kiertämisen estäminen

Jos eläketurvan syntymisen tai eläkemaksujen maksuvelvollisuuden kiertämiseksi on oikeustoimelle annettu sellainen sisältö, joka ei vastaa asian todellista luonnetta tai tarkoitusta, on eläketurvan olemassaoloa tai eläkemaksujen maksuvelvollisuutta ratkaistaessa meneteltävä asian todellisen luonteen ja tarkoituksen mukaisesti. Jos syntyy epäselvyyttä siitä, onko työntekijään sovellettava tätä lakia, ratkaisee asian asianomaisen työnantajan

Jos eläketurvan syntymisen tai eläkemaksujen maksuvelvollisuuden kiertämiseksi on oikeustoimelle annettu sellainen sisältö, joka ei vastaa asian todellista luonnetta tai tarkoitusta, on eläketurvan olemassaoloa tai eläkemaksujen maksuvelvollisuutta ratkaistaessa meneteltävä asian todellisen luonteen ja tarkoituksen mukaisesti. Jos syntyy epäselvyyttä siitä, onko työntekijään sovellettava tätä lakia, ratkaisee asian asianomaisen työn-

tai työntekijän hakemuksesta Valtiokonttori. Valtiokonttori ratkaisee asian myös tilanteessa, jossa voidaan epäillä kysymyksessä olevan eläketurvan syntymisen tai eläkemaksujen maksuvelvollisuuden kiertäminen. Päätökseen saa hakea muutosta niin kuin 162 §:ssä säädetään.

103 §

Eläkehakemuksen vireilletulo

Eläkehakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jona se on saapunut kunnalliselle eläkelaitokselle, *Valtiokonttorille*, jollekin työeläkelaisissa tarkoitettulle eläkelaitokselle tai Eläketurvakeskukselle taikka eläkelaitoksen tai Eläketurvakeskuksen sitä varten valtuuttamalle asiamiehelle.

104 §

Päätöksenteko ja päätöksen tiedoksiantaminen

Valtiokonttorin ja kunnallisen eläkelaitoksen tähän lakiin perustuva päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se vastaanottajalle kirjeellä hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen tai antamalla se tiedoksi koneellisesti siten kuin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Päätöksen koneellisesta allekirjoittamisesta on voimassa, mitä mainitussa laissa säädetään.

113 §

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset

Jos kunnallinen eläkelaitos on tämän lain mukaiseen eläketurvaan perustuen viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut muiden työeläkelakien mukaista eläkettä tai jos yksityisten alojen eläkelaitos tai kunnallinen eläkelaitos muun julkisten alojen eläkelain mukaisena viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan on maksanut tämän lain mukaista eläkettä, Valtiokonttori perii muulta eläkelaitoksel-

antajan tai työntekijän hakemuksesta *kunnallinen eläkelaitos*. *Kunnallinen eläkelaitos* ratkaisee asian myös tilanteessa, jossa voidaan epäillä kysymyksessä olevan eläketurvan syntymisen tai eläkemaksujen maksuvelvollisuuden kiertäminen. Päätökseen saa hakea muutosta niin kuin *kunnallisessa eläkelaisissa (549/2003)* säädetään.

103 §

Eläkehakemuksen vireilletulo

Eläkehakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jona se on saapunut kunnalliselle eläkelaitokselle, jollekin työeläkelaisissa tarkoitettulle eläkelaitokselle tai Eläketurvakeskukselle taikka eläkelaitoksen tai Eläketurvakeskuksen sitä varten valtuuttamalle asiamiehelle.

104 §

Päätöksenteko ja päätöksen tiedoksiantaminen

Kunnallisen eläkelaitoksen tähän lakiin perustuva päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se vastaanottajalle kirjeellä hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen tai antamalla se tiedoksi koneellisesti siten kuin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Päätöksen koneellisesta allekirjoittamisesta on voimassa, mitä mainitussa laissa säädetään.

113 §

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset

Jos kunnallinen eläkelaitos on tämän lain mukaiseen eläketurvaan perustuen viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut muiden työeläkelakien mukaista eläkettä tai jos yksityisten alojen eläkelaitos tai kunnallinen eläkelaitos muun julkisten alojen eläkelain mukaisena viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan on maksanut tämän lain mukaista eläkettä, *kunnallinen eläkelaitos* perii

ta, Kirkon keskusrahastolta tai Kansaneläkelaitokselta tai hyvittää muulle eläkelaitokselle tai Kirkon keskusrahastolle tai Kansaneläkelaitokselle nämä eläkekustannukset korkoineen viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana. Tätä varten voidaan periä tai suorittaa ennakkoa, jonka laskee ja suorittaa Valtiokonttori.

Hyvityksen ja maksun sekä ennakon määräytymisen perusteista säädetään työntekijän eläkelain 183 §:ssä.

135 §

Työnantajan eläkemaksu

Valtion virastot ja laitokset, valtion liikelaitokset sekä yhteisöt ja laitokset, joiden henkilöstö kuuluu tämän lain mukaisen eläketurvan piiriin, maksavat työnantajan eläkemaksun, joka muodostuu vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja perhe-eläkeosasta sekä eläketurvan toimeenpanosta aiheutuvasta hoitokuluosasta. Työnantajan eläkemaksu maksetaan Valtiokonttorille, joka tulouttaa maksut valtion eläkerahastolle. Valtion eläkerahastolle maksettavasta summasta vähennetään kuitenkin se määrä, joka tarvitaan eläketurvan toimeenpanoa varten Valtiokonttorissa ja kunnallisessa eläkelaitoksessa. Valtiokonttori maksaa työnantajan eläkemaksusta kunnalliselle eläkelaitokselle kunnallisen eläkelain 137 b §:n mukaisen korvauksen.

Työnantajan eläkemaksun perusteista ja Valtiokonttorin ja kunnallisen eläkelaitoksen eläketurvan toimeenpanoa varten saaman hoitokulun määrästä ja niiden vahvistamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Työnantajan eläkemaksun perusteena olevien vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja perhe-eläkeosien suuruudesta päättää Valtiokonttori asiaa koskevien periaatteiden oltua

muulta eläkelaitokselta, Kirkon keskusrahastolta tai Kansaneläkelaitokselta tai hyvittää muulle eläkelaitokselle tai Kirkon keskusrahastolle tai Kansaneläkelaitokselle nämä eläkekustannukset korkoineen viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana. Tätä varten voidaan periä tai suorittaa ennakkoa.

Hyvitys ja maksu korkoineen sekä niiden suorittamiseksi mahdollisesti määrättävä ennakko määräytyvät siten kuin työntekijän eläkelain 183 §:ssä säädetään.

135 §

Työnantajan eläkemaksu

Valtion virastot ja laitokset, valtion liikelaitokset sekä yhteisöt ja laitokset, joiden henkilöstö kuuluu tämän lain mukaisen eläketurvan piiriin, maksavat työnantajan eläkemaksun, joka muodostuu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkeosasta sekä eläketurvan toimeenpanosta aiheutuvasta hoitokuluosasta. *Kunnallinen eläkelaitos huolehtii työnantajan eläkemaksun perimiseen liittyvistä tehtävistä.* Työnantajan eläkemaksu maksetaan valtion eläkerahaston tilille. Valtion eläkerahasto maksaa työnantajan eläkemaksusta kunnalliselle eläkelaitokselle kunnallisen eläkelain 137 b §:n 2 momentin mukaisen korvauksen.

Kunnallisen eläkelaitoksen 1 momentissa ja 136 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tehtävissä noudatetaan, mitä valtion talousarvios- ta annetun asetuksen (1243/1992) nojalla säädetään tilintekijästä. Mainituissa lainkohdissa tarkoitettut varat pidetään erillään kunnallisen eläkelaitoksen varoista.

Työnantajan eläkemaksun perusteista ja kunnallisen eläkelaitoksen eläketurvan toimeenpanoa varten saaman hoitokulun määrästä ja niiden vahvistamisesta sekä 1 momentissa ja 136 §:n 2 momentissa tarkoitettujen varojen hoidosta ja tilittämisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Työnantajan eläkemaksun perusteena olevien vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkeosien suuruudesta päättää kunnallisen eläkelaitoksen esityksestä valtiovarainminis-

sitä ennen eläkerahaston hallituksen käsiteltävänä. Valtiokonttori päättää työnantajan eläkemaksun suorittamisesta.

teriö asiaa koskevien periaatteiden oltua sitä ennen valtion eläkerahaston hallituksen käsiteltävänä. *Kunnallinen eläkelaitos* päättää työnantajan eläkemaksun suorittamisesta.

136 §

Työntekijän eläkemaksu

Työnantaja pidättää työntekijältä työntekijän eläkemaksun maksamastaan palkasta (*työansio*) sen maksamisen yhteydessä siten kuin työntekijän eläkelain 152 §:ssä ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetään. Eläkemaksu tilitetään Valtiokonttorille sen määräämällä tavalla. *Valtiokonttori tulouttaa maksut valtion eläkerahastolle.*

138 §

Eläkemaksun vanhentuminen

Valtiokonttorin on määrättävä tähän lakiin perustuva eläkemaksu maksettavaksi viiden vuoden kuluessa maksun eräpäivästä.

Jos työntekijälle lisätään takautuvasti yli viisi vuotta vanhoja eläkkeeseen oikeuttavia työansioita, Valtiokonttorin on määrättävä eläkemaksu näiden työansioiden perusteella maksettavaksi kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona kyseiseen palvelukseen perustuva eläkemaksu olisi eräännytynyt maksettavaksi.

139 §

Eläkemaksun ulosottokelpoisuus

Valtiokonttorin tämän lain perusteella maksettavaksi määräämä eläkemaksu viivästyskorkoineen saadaan ulosmitata ilman tuomioita tai päätöstyä niin kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

136 §

Työntekijän eläkemaksu

Työnantaja pidättää työntekijältä työntekijän eläkemaksun maksamastaan palkasta (*työansio*) sen maksamisen yhteydessä siten kuin työntekijän eläkelain 152 §:ssä ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetään. Eläkemaksu tilitetään *valtion eläkerahaston tilille kunnallisen eläkelaitoksen* määräämällä tavalla.

138 §

Eläkemaksun vanhentuminen

Kunnallisen eläkelaitoksen on määrättävä tähän lakiin perustuva eläkemaksu maksettavaksi viiden vuoden kuluessa maksun eräpäivästä.

Jos työntekijälle lisätään takautuvasti yli viisi vuotta vanhoja eläkkeeseen oikeuttavia työansioita, *kunnallisen eläkelaitoksen* on määrättävä eläkemaksu näiden työansioiden perusteella maksettavaksi kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona kyseiseen palvelukseen perustuva eläkemaksu olisi eräännytynyt maksettavaksi.

139 §

Eläkemaksun ulosottokelpoisuus

Kunnallisen eläkelaitoksen tämän lain perusteella maksettavaksi määräämä eläkemaksu viivästyskorkoineen *on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).*

Voimassa oleva laki

143 §

Kunnallinen eläkelaitos ja Valtiokonttori

Kunnallinen eläkelaitos huolehtii valtion eläketurvan toimeenpanosta. Kunnallinen eläkelaitos huolehtii myös valtion varoista suoritettavien ylimääräisten eläkkeiden maksamisesta.

Valtiokonttori huolehtii kuitenkin sille 9 luvussa säädetyistä eläketurvan rahoitukseen liittyvistä tehtävistä sekä 148 §:n 4 momentin mukaisen rekisterin pidosta.

143 a §

Valtiokonttorin osallistuminen Eläketurvakeskuksen kustannuksiin ja hallintoon

Valtiokonttori vastaa muiden eläkelaitosten kanssa Eläketurvakeskuksen kustannuksista ja maksaa käyttämistään Eläketurvakeskuksen palveluista toimintokohtaista palvelumaksua. Valtiokonttorin kustannusosuudesta ja palvelumaksusta säädetään Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 5 §:ssä.

Valtiokonttorin osallistumisesta Eläketurvakeskuksen hallintoon säädetään Eläketurvakeskuksesta annetun lain 7 ja 9 §:ssä.

143 b §

Sopiminen yhteistoiminnasta muiden eläkelaitosten kanssa

Valtiokonttori voi sopia sille 143 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamisessa tarvittavasta yhteistoiminnasta ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta kunnallisen eläkelaitoksen ja Eläketurvakeskuksen sekä muiden eläke- ja vakuutuslaitosten kanssa.

146 §

Työntekijän ja eläkkeenhakijan oikeus saada tietoja

Valtiokonttorin ja kunnallisen eläkelaitoksen on annettava työntekijälle tämän pyynn-

143 §

Kunnallinen eläkelaitos

Kunnallinen eläkelaitos huolehtii valtion eläketurvan toimeenpanosta. Kunnallinen eläkelaitos huolehtii myös valtion varoista suoritettavien ylimääräisten eläkkeiden maksamisesta.

(3 mom. kumotaan)

(kumotaan)

(kumotaan)

146 §

Työntekijän ja eläkkeenhakijan oikeus saada tietoja

Oikeuteen antaa ja saada tämän lain mukaiseen eläketurvaan liittyviä tietoja sovelle-

nöstä hallussaan olevat työntekijän eläkeoikeutta koskevat tiedot. Asianosaisen tiedonsaantioikeudesta, oikeudesta saada tietoa itseään koskevasta asiakirjasta sekä oikeudesta tarkastaa itsestään rekisteriin talletetut tiedot säädetään lisäksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), jäljempänä julkisuuslaki ja henkilötietolaissa (523/1999).

Kunnallisen eläkelaitoksen on annettava eläkkeenhakijalle etukäteen eläkehakemuslomakkeella tai muulla vastaavalla tavalla tiedot siitä, mistä tätä koskevia tietoja voidaan hankkia ja mihin tarkoitukseen niitä voidaan säännönmukaisesti luovuttaa.

taan, mitä kunnallisen eläkelain 11 luvussa säädetään.

147 §

(kumotaan)

Työnantajan oikeus saada tietoja

Työnantajalla on oikeus saada Valtiokonttorilta ja kunnalliselta eläkelaitokselta salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä kirjanpitoaan, palkkahallintoaan ja eläkemaksun tarkastamista varten välttämättömät tiedot tämän lain mukaan myönnetystä eläkkeestä ja muut edellä mainittuja tarkoituksia varten välttämättömät tiedot. Työnantajalla, jonka palveluksesta työntekijä siirtyy eläkkeelle, on myös oikeus saada tiedot kunnallisen eläkelaitoksen myöntämän eläkkeen lajista ja alkamis- ja päättymisajankohdasta työnantajan palveluksen päättämistä varten.

148 §

(kumotaan)

Työnantajan velvollisuus antaa tietoja

Työnantaja on velvollinen ilmoittamaan Valtiokonttorille vähintään neljännesvuositain tämän lain piiriin kuuluvien työntekijöiden nimet, henkilötunnukset, 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen palvelusten alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi työnantaja on velvollinen antamaan Valtiokonttorille palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista edellä mainituista palveluksista sekä muut työntekijöiden eläkeoikeuteen ja työnan-

Voimassa oleva laki

tajan maksuvelvollisuuteen liittyvät tiedot. Jos työnantaja jättää ilmoittamatta Valtiokonttorille edellä tarkoitetut tiedot tai ilmoittaa ne myöhemmin kuin Valtiokonttorin 4 momentin perusteella antamissa määräyksissä edellytetään, voidaan 135 §:ssä tarkoitettu eläkemaksu määrätä suoritettavaksi kohtuullisesti korotettuna, kuitenkin enintään kaksinkertaisena.

Jos käsiteltävänä olevan eläke- tai kuntoutusasian ratkaisemiseksi tai muuten tämän lain mukaisten tehtävien toimeenpanossa tarvitaan tietoja työntekijän työskentelystä ja työolosuhteista tai muista vastaavista seikoista, työnantaja on velvollinen antamaan tiedot kunnalliselle eläkelaitokselle ja tämän lain mukaiselle muutoksenhakuelimelle.

Pyydettyessä työnantajalta työntekijän eläke- tai kuntoutusasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja, työnantajalle saa ilman työntekijän suostumusta ilmoittaa vain ne työntekijää koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä työnantajalta pyydettyjen tietojen yksilöimiseksi.

Valtiokonttori pitää rekisteriä tämän lain piiriin kuuluvien työntekijöiden eläkeoikeuteen vaikuttavista tämän pykälän ja 150 §:n perusteella saamistaan tiedoista. Valtiokonttorilla on oikeus antaa määräyksiä työnantajille siitä, milloin ja missä muodossa tiedot ilmoitetaan Valtiokonttorille.

149 §

(kumotaan)

Selvitys eläkkeensaajalta eläkkeen määrään ja eläkeoikeuteen liittyvistä seikoista

Kunnallinen eläkelaitos voi sen lisäksi, mitä eläkkeensaajan ilmoitusvelvollisuudesta tässä laissa säädetään, vaatia eläkkeensaajalta selvityksen eläkkeen määrään ja eläkeoikeuteen vaikuttavista seikoista, jos on aihetta epäillä, että näissä seikoissa on tapahtunut muutoksia.

150 §

(kumotaan)

Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisääteisten tehtävien toimeenpanemiseksi

Valtiokonttorilla, kunnallisella eläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenha-

kuelimellä on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada työnantajalta, lakisääteistä vakuutusta toimeenpanevalta vakuutus- ja eläkelaitokselta, viranomaiselta ja muulta taholta, johon julkisuuslakia sovelletaan, tiedot, jotka ovat välttämättömiä käsiteltävänä olevan eläke- tai etuusasian ratkaisemista varten tai jotka muuten ovat välttämättömiä tässä laissa, EU:n sosiaaliturvan perusasetuksessa tai EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksessa taikka sosiaaliturvasopimuksessa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa.

Kunnallisella eläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on lisäksi oikeus saada lääkäriltä ja muulta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettulta ammattihenkilöltä, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettulta terveydenhuollon toimintayksiköltä sekä kuntoutusta toimeenpanevalta taholta ja muulta terveydenhuollon toimintayksiköltä, sosiaalipalvelujen tuottajalta tai hoitolaitokselta pyynnöstä tämän laatima lausunto ja muut 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien toimeenpanemiseksi välttämättömät tiedot eläkkeenhakijan potilasasiakirjoista, kuntoutukselta, terveydentilasta, hoidosta sekä työkyvystä, jollei hakija itse niitä toimita.

Valtiokonttorilla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada kunnalliselta eläkelaitokselta valtion eläkejärjestelmän piirissä olevien henkilöiden eläketurvaa ja sen määräytymistä koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä Valtiokonttorille 143 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamista varten.

Tässä pykälässä tarkoitettuja tietoja saadaan hakea myös teknisen käyttöyhteyden avulla ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty.

Voimassa oleva laki

151 §

(kumotaan)

Valtiokonttorin tarkastusoikeus

Valtiokonttorilla on oikeus tarkastaa työnantajan asiakirjoista 148 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus.

Tarkastuksen tekemistä varten Valtiokonttorilla on oikeus saada virka-apua poliisilta ja muilta viranomaisilta.

152 §

(kumotaan)

Eläketurvan syntymisen kiertäminen ja väärinkäyttö

Jos oikeustoimelle on annettu eläketurvan syntymisen kiertämiseksi, eläkemaksun välttämiseksi, perusteettoman eläketurvan järjestämiseksi tai muusta vastaavasta syystä sellainen sisältö, joka ei vastaa asian todellista luonnetta tai tarkoitusta, on eläketurvan syntymistä ratkaistaessa, eläkemaksua määrättäessä tai eläkeasiaa käsiteltäessä meneteltävä asian todellisen luonteen tai tarkoituksen mukaisesti.

Jos tapahtuneen järjestelyn ilmeisenä tarkoituksena on ollut kiertää työnantajan työkyyttömyysvastuuta koskevia säännöksiä, Valtiokonttori voi määrätä eläkemaksun ennen mainittua järjestelyä vallinneen tilanteen mukaan.

153 §

(kumotaan)

Valtiokonttorin oikeus saada tietoja muilta eläkelaitoksilta ja Eläketurvakeskukselta

Valtiokonttorilla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada 151 ja 152 §:ssä tarkoitettua valvontaa varten välttämättömät tiedot toisilta työeläkelakien mukaista tehtävää hoitavilta eläkelaitoksilta ja Eläketurvakeskukselta.

154 §

(kumotaan)

Tietojen maksuttomuus

Valtiokonttorilla, kunnallisella eläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenha-

kuelimellä on oikeus saada maksutta ne tiedot, jotka niillä on tämän lain mukaan oikeus saada. Jos tiedot tarvitaan tietyssä muodossa ja siitä aiheutuu tietojen luovuttajalle olennaisia lisäkustannuksia, kustannukset on kuitenkin korvattava.

155 §

(kumotaan)

Tietojen antaminen vapaaehtoista ryhmälisäeläketurvaa varten

Kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä julkisuuslaissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle ja eläkesäätiölle työntekijöiden nimet ja osoitteet, heidän henkilötunnuksensa, tiedot eläkkeiden määristä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut työntekijän eläkelain 204 §:ssä tarkoitetun mainitun lain mukaiseen eläketurvaan liittyvän vapaaehtoisen ryhmälisäeläketurvan hoitamista tai järjestämistä varten välttämättömät tiedot.

156 §

(kumotaan)

Tietojen antaminen työntekijäin ryhmähenkivakuutusta varten

Työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen korvaustoimintaa henkivakuutus- ja tapaturmavakuutusyhtiöiden valtuuttamana hoitavalla työntekijäin henkivakuutuspoolilla ja Maatalousyrittäjien eläkelaitoksella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä Valtiokonttorilta ja kunnalliselta eläkelaitokselta tämän lain mukaisessa palveluksessa työskennelleiden, kuolleiden työntekijöiden nimet, henkilötunnukset ja kuolinpäivät, heidän edunsaajiensa nimet ja henkilötunnukset sekä muut vastaavat tiedot, joita tarvitaan ryhmähenkivakuutuksen vakuutussumman myöntöedellytysten täyttymistä ratkaistaessa.

Myös Valtiokonttorilla ja kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä 1 momentissa tarkoitettut tiedot ryhmähenkivakuutusta vastaavan taloudellisen tuen käsittelemiseksi.

157 §

(kumotaan)

Tietojen antaminen rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi

Kunnallisella eläkelaitoksella ja Valtiokonttorilla on oikeus salassapitosäynnösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi tämän lain toimeenpanoon perustuvia tietoja ministeriölle, Verohallinnolle ja sellaiselle lakisääteistä sosiaaliturvajärjestelmää hoitavalle laitokselle tai yhteisölle, jonka hoidettavaksi kuuluvaan sosiaaliturvatuuteen tämän lain mukainen eläke vaikuttaa.

Annettavia tietoja ovat tämän lain mukaista eläkettä saavan tai saaneen henkilön:

1) henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot;

2) tiedot maksetuista eläkkeistä;

3) tiedot työnantajasta; ja

4) muut näihin rinnastettavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaaliturvaan kohdistuvien rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi tehtävää henkilötietojen yhdistämistä ja muuta kertaluonteista valvontatoimintaa varten.

Kunnallisella eläkelaitoksella on 1 momentissa tarkoitettu oikeus antaa 2 momentissa mainittuja tietoja ja Valtiokonttorilla 2 momentin 3 kohdassa mainitut tiedot myös poliisi- ja syyttäjäviranomaiselle siltä osin kuin ne ovat välttämättömiä rikosten selvittämistä ja syytteenpanoa varten.

Tässä pykälässä tarkoitetuissa tilanteissa ei kuitenkaan saa antaa työntekijän terveydentilaa koskevia tietoja tai tietoja, jotka ovat tarkoitettuja kuvaamaan työntekijän sosiaalihuollon tarpeen perusteita.

158 §

(kumotaan)

Tietojen antaminen viranomaisille ja luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle

Valtiokonttorilla ja kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä julkisuuslaissa säädetään, salassapitosäynnösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa tämän lain toimeenpanoon perustuvia tietoja seuraavasti:

1) asianomaiselle viranomaiselle ja toimielimelle ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä EU:n sosiaaliturvan perusasetuksen tai sosiaaliturvasopimuksen mukaisten tehtävien toimeenpanossa;

2) Verohallinnolle tiedot, jotka ovat välttämättömiä sille ennakoperintälaissa säädetyn valvontavelvollisuuden täyttämiseksi silloin, kun on aihetta epäillä, että työnantaja ei ole täyttänyt ennakonpidätysvelvollisuuttaan;

3) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle sellaiset tiedot työnantajan maksamatta jättämistä tähän lakiin perustuvista ulosottokelpoisista eläkemaksuista, jotka luottotietorekisterin pitäjällä lain mukaan on oikeus tallettaa luottotietorekisteriin.

159 §

(kumotaan)

Tietojen luovuttaminen eteenpäin

Sen lisäksi, mitä julkisuuslaissa säädetään, kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa Eläketurvakeskukselta ja työeläkelakien toimeenpanosta huolehtivalta eläkelaitokselta saadut eläkettä, eläkeoikeutta tai Valtiokonttorilta saadut vakuuttamista koskevat tiedot Kansaneläkelaitokselle tai muulle sellaiselle tietojen vastaanottajalle, jolla on oikeus saada nämä tiedot lain perusteella.

Valtiokonttorilla on 1 momentissa mainittu oikeus antaa 148 §:n 1 momentin nojalla työnantajalta saamansa tiedot ja 150 §:n nojalla saamansa tiedot työeläkelakien toimeenpanosta huolehtiville sellaisille eläkelaitoksille, joilla on oikeus saada nämä tiedot lain perusteella mainittujen tietojen antajilta tai Eläketurvakeskukselta.

Valtiokonttorin on ennen 2 momentissa tarkoitettujen tietojen antamista sovittava kunnallisen eläkelaitoksen, Eläketurvakeskuksen ja asianomaisten eläkelaitosten kanssa siitä, mitä edellä tarkoitetuista tiedoista voidaan luovuttaa edelleen ja kenelle niitä voidaan edelleen luovuttaa.

Voimassa oleva laki

160 §

(kumotaan)

Tietojen eteenpäin luovuttajan vastuu

Ennen kuin Valtiokonttori luovuttaa tietoja eteenpäin, sen on varmistettava, että tietojen saajalla on lain mukaan oikeus saada luovutettavat tiedot niiden alkuperäiseltä antajalta.

Kun Valtiokonttori tai kunnallinen eläkelaitos luovuttaa tässä luvussa säädetyillä perusteilla tietoja eteenpäin, se on vastuussa siitä, että luovutettavien tietojen sisältö vastaa tietojen antajalta saatuja tietoja.

161 §

(kumotaan)

Tietojen antaminen teknisen käyttöyhteyden avulla

Valtiokonttorilla on oikeus avata tekninen käyttöyhteys sen lisäksi, mitä tietojen antamisesta teknisellä käyttöyhteydellä säädetään julkisuuslain 29 §:n 3 momentissa:

1) kunnalliselle eläkelaitokselle, lakisääteistä sosiaalivakuutusta toimeenpanevalle yhteisölle tai laitokselle sekä tämän lain mukaiselle muutoksenhakuelimelle henkilörekisterinsä sellaisiin tietoihin, jotka sillä on tämän tai muun lain perusteella oikeus saada tehtäviensä toimeenpanoa varten;

2) EU:n sosiaaliturvan perusasetuksen tai sosiaaliturvasopimuksen mukaisten tehtävien toimeenpanosta huolehtivalle viranomaiselle sellaisiin tietoihin, jotka sillä on 158 §:n 1 kohdan mukaan oikeus saada;

3) Kansaneläkelaitokselle sekä muulle sellaiselle tietojen vastaanottajalle, jolla on oikeus saada työeläkelakien toimeenpanosta huolehtivalta eläkelaitokselta vakuuttamista koskevat tiedot;

4) henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle 155 §:ssä tarkoitettuihin ryhmäiseläketurvan hoitamista tai järjestämistä varten välttämättömiin tietoihin sekä työntekijäin ryhmähenkivakuutuspoolille, Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle tai kunnalliselle eläkelaitokselle 156 §:ssä tarkoitettuihin tietoihin; ja

5) työnantajalle 148 §:ssä tarkoitetun tiedonantovelvollisuuden toteuttamiseksi.

Valtiokonttorilla on myös oikeus avata tekninen käyttöyhteys kunnalliselle eläkelaitok-

selle, Eläketurvakeskukselle ja muille eläkelaitoksille tietojen antamista varten työntekijälle hänen tämän lain mukaisesta eläketurvastaan.

Tämän pykälän perusteella avatun teknisen käyttöyhteyden avulla saa hakea myös salassa pidettäviä tietoja ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty.

Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen pyytäjän on esitettävä käyttöyhteyden avaajalle selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

162 §

Muutoksen hakeminen Valtiokonttorin ja kunnallisen eläkelaitoksen päätöksiin

Valtiokonttorin päätökseen haetaan valittamalla muutosta tämän luvun säännösten mukaisesti. Kunnallisen eläkelaitoksen tämän lain nojalla antamiin päätöksiin haetaan valittamalla muutosta siten kuin kunnallisessa eläkelaisissa säädetään.

Kunnallisen eläkelaitoksen tämän lain nojalla antamien lainvoimaisten päätösten poistamista haetaan kunnallisen eläkelain 162 §:n mukaisesti.

162 a §

Muutoksen hakeminen

Muutoksenhakua varten on työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosasto. Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta ja sen jäsenistä säädetään työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annettussa laissa (677/2005) ja vakuutusosastosta vakuutusosastoissa (132/2003).

Asianosainen saa hakea kirjallisella valituksella muutosta Valtiokonttorin tämän lain nojalla antamaan päätökseen työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalta siten kuin tässä laissa ja hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Asianosainen ja Valtiokonttori saavat hakea kirjallisella valituksella muutosta työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan muu-

162 §

Muutoksen hakeminen kunnallisen eläkelaitoksen päätökseen

Muutoksenhausta kunnallisen eläkelaitoksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen säädetään kunnallisessa eläkelaisissa.

Tämän lain nojalla annetun lainvoimaisen päätöksen poistamisesta säädetään kunnallisen eläkelain 162 §:ssä.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

*toksenhakuasiassa antamaan päätökseen va-
kuutusosoikeudelta siten kuin tässä laissa ja
hallintolainkäyttölaissa säädetään.*

164 §

(kumotaan)

Muutoksenhakuaika

*Muutoksenhakuaika on 30 päivää siitä päi-
västä lukien, jona asianosainen on saanut
tiedon Valtiokonttorin tai työeläkeasioiden
muutoksenhakulautakunnan päätöksestä. Asi-
anosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tie-
don seitsemäntenä päivänä sen päivän jäl-
keen, jona päätös on postitettu hänen ilmoit-
tamaansa osoitteeseen, jos muutoksenhaun
yhteydessä ei muuta näytetä. Valtiokonttorin
muutoksenhakuaika luetaan päätöksen teke-
misestä.*

165 §

(kumotaan)

Perustevalitus maksuunpanosta

*Asianosainen saa tehdä maksuunpanoa
koskevan perustevalituksen, jos hän katsoo,
että Valtiokonttorin tämän lain perusteella
määräämä maksuunpano tai työnantajan 136
tai 137 §:n perusteella tekemä työntekijän
eläkemaksun pidätys on ollut lain tai sopi-
muksen vastainen. Perustevalitus on tehtävä
kirjallisesti ja se on toimitettava työeläkeasi-
oiden muutoksenhakulautakunnalle kahden
vuoden kuluessa sitä seuraavan vuoden alus-
ta lukien, jona saaminen on määrätty tai
maksuunpantu.*

*Jos perustevalitus tehdään ulosmittauksen
takia, on lisäksi voimassa, mitä verojen ja
maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa
(706/2007) säädetään perustevalituksesta.*

166 §

(kumotaan)

Valituskirjelmän jättäminen

*Asianosaisen on toimitettava Valtiokontto-
rin tai työeläkeasioiden muutoksenhakulauta-
kunnan päätöksestä tehty valituskirjelmä
muutoksenhakuajassa Valtiokonttorille.*

167 §

(kumotaan)

Päätöksen oikaisu muutoksenhaun yhteydessä

Valtiokonttori tutkii, voiko se itse oikaista päätöksensä. Jos Valtiokonttori hyväksyy kaikilta osin sille toimitetussa valituksessa esitetyt vaatimukset, sen on annettava asiasta oikaisupäätös. Oikaisupäätökseen saa hakea muutosta siten kuin tässä luvussa säädetään.

Jos Valtiokonttori oikaisee aikaisemman päätöksensä vain osin, sen on annettava asiasta väliaikainen päätös. Väliaikaiseen päätökseen ei saa hakea muutosta.

168 §

(kumotaan)

Valituksen siirto muutoksenhakuelimelle

Jos Valtiokonttori ei hyväksy muutoksenhakijan vaatimuksia kaikilta osin, sen on toimitettava valituskirjelmä sekä valitusta koskeva lausuntonsa 30 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle. Jos valitus koskee työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan päätöstä, Valtiokonttorin on toimitettava valituskirjelmä ja lausuntonsa mainitussa ajassa vakuutusosastoille.

Jos Valtiokonttori hyväksyy valituksessa esitetyt vaatimukset osin tai kokonaan sen jälkeen, kun valituskirjelmä on toimitettu muutoksenhakuelimelle, Valtiokonttori voi antaa asiasta väliaikaisen päätöksen. Väliaikaisesta päätöksestä on ilmoitettava viipymättä muutoksenhakuelimelle. Väliaikaiseen päätökseen ei saa hakea muutosta. Valtiokonttori voi poiketa 1 momentissa mainitusta määräajasta, jos valituksen käsittelyssä tarvittavan lisäselvityksen hankkiminen sitä edellyttää. Lisäselvityksen hankkimisesta on tällöin viipymättä ilmoitettava valittajalle. Valituskirjelmä ja lausunto on kuitenkin toimitettava asianomaiselle muutoksenhakuelimelle viimeistään 60 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä.

Jos Valtiokonttori päätösyhdistelmän antaneena viimeisenä eläkelaitoksena on pyytänyt lausunnon muilta eläkelaitoksilta eikä se oikea päätöstään muutoksenhakijan vaatimal-

Voimassa oleva laki

la tavalla, Valtiokonttorin on toimitettava valituskirjelmä ja siitä annetut lausunnot I momentissa tarkoitettulle muutoksenhakuelimelle 60 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä.

169 §

(kumotaan)

Muutoksenhakuajan jälkeen tullut valitus

Jos työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle tai vakuutusosikeudelle annettava valitus on saapunut Valtiokonttorille tai työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle tai vakuutusosikeudelle 164 tai 165 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, valitus voidaan tästä huolimatta ottaa tutkittavaksi, jos myöhästy- miseen on ollut painava syy.

170 §

(kumotaan)

Päätöksen täytäntöönpano

Valtiokonttorin päätöstä on muutoksenha- usta huolimatta noudatettava, kunnes asia on ratkaistu lainvoimaisella päätöksellä.

Valtiokonttorin ja työeläkeasioiden muutok- senhakulautakunnan lainvoimainen päätös saadaan panna täytäntöön niin kuin riita- asiassa annettu lainvoimainen tuomio.

171 §

(kumotaan)

Kirjoitus- tai laskuvirheen korjaaminen

Valtiokonttorin on korjattava antamassaan päätöksessä oleva ilmeinen kirjoitus- tai las- kuvirhe taikka muu niihin verrattava selvä virhe. Virhettä ei kuitenkaan saa korjata, jos sen korjaaminen johtaa asianosaiselle koh- tuuttomaan tulokseen.

172 §

(kumotaan)

Asiavirheen korjaaminen

Valtiokonttori voi poistaa virheellisen pää- töksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen, ilmeisen väärään

lain soveltamiseen taikka päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe.

Valtiokonttori ei saa muuttaa päätöstään tai poistaa sitä asianosaisen vahingoksi, jollei asianosainen ole suostunut siihen.

173 §

(kumotaan)

Lainvoimaisen päätöksen oikaisu uuden selvityksen perusteella

Jos asiassa ilmenee uutta selvitystä, Valtiokonttorin on tutkittava lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu asia uudelleen. Valtiokonttori voi tällöin aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyksen eläkkeen tai tarkistaa jo myönnetyn eläkkeen aikaisempaa suuremmaksi. Myös työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta ja vakuutus-oikeus voivat menetellä samoin muutoksenhakuasiaa käsitellessään. Tällaiseen päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 162–164 §:ssä säädetään.

174 §

(kumotaan)

Lainvoimaisen päätöksen poistaminen

Jos Valtiokonttorin tämän lain perusteella antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai se on ilmeisesti lain vastainen, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta voi asianosaisen tai Valtiokonttorin vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Päätöksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Erityisen painavista syistä päätös voidaan poistaa määräajan jälkeenkin tehdystä hakemuksesta. Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluiksi ennen asian ratkaisemista. Muutoksenhakulautakunnan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Jos työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan tämän lain perusteella antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai se on ilmeisesti lain vastainen, vakuutus-oikeus voi asianosaisen tai Valtiokonttorin vaatimuksesta poistaa

Voimassa oleva laki

päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Vakuutusosoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista. Edellä mainituin perustein vakuutusosoikeus voi poistaa myös oman päätöksensä ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi.

Jos Valtiokonttori tekee päätöksen poistamista koskevan vaatimuksen, se voi keskeyttää eläkkeen maksamisen tai maksaa sen vaatimuksensa mukaisena siihen asti kunnes asia on uudelleen ratkaistu.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu kuuleminen toimitetaan tiedoksi siten kuin hallintolain (434/2003) 59 §:ssä säädetään.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .
Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain
täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpitei-
siin.*

2.

Laki**kunnallisen eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kunnallisen eläkelain (549/2003) 4 §:n 1 momentin 13 kohta, 141 a § ja 149 §:n 1 momentin 5 kohta,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 1 momentin 13 kohta laissa 469/2010, 141 a § laeissa 1092/2010 ja 1177/2011 sekä 149 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 1177/2011,

muutetaan 136 §:n 1 momentti, 137 §:n 3 momentti, 137 b §:n 2 momentti, 146 §, 148 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta, 149 §:n 2 momentti, 153 §:n 3 momentti, 154 §:n 2 momentti, 162 §:n 4 momentti, 165 §:n 1 momentti ja 166 §,

sellaisina kuin niistä ovat 136 §:n 1 momentti, 137 §:n 3 momentti, 137 b §:n 2 momentti sekä 146 § laissa 1177/2011, 148 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta, 153 §:n 3 momentti, 154 §:n 2 momentti ja 162 §:n 4 momentti laissa 1293/2006, 165 §:n 1 momentti laissa 459/2007 sekä 166 § laissa 469/2010, ja

lisätään lakiin siitä lailla 1293/2006 kumotun 158 §:n tilalle uusi 158 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Yleiset määritelmät

Yleiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

13) julkisten alojen eläkelaitoksella kunnallista eläkelaitosta, Valtiokonttoria, evankelisluterilaisen kirkon keskusrahastoa ja Kansaneläkelaitosta sen henkilöstön eläkkeiden hoitajana;

(kumotaan)

136 §

136 §

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset

Jos kunnallinen eläkelaitos on tämän lain mukaan määräytyvän eläketurvan perusteella 7 luvussa tarkoitettu viimeinen eläkelaitos ja jos se on viimeisenä eläkelaitoksena maksanut muiden työeläkelakien mukaista eläkettä taikka jos muu eläkelaitos on viimeisenä eläkelaitoksena tai kunnallinen eläkelaitos muun julkisten alojen eläkelain mukaisena viimei-

Jos kunnallinen eläkelaitos on tämän lain mukaan määräytyvän eläketurvan perusteella 7 luvussa tarkoitettu viimeinen eläkelaitos ja jos se on viimeisenä eläkelaitoksena maksanut muiden työeläkelakien mukaista eläkettä taikka jos muu eläkelaitos on viimeisenä eläkelaitoksena tai kunnallinen eläkelaitos muun julkisten alojen eläkelain mukaisena viimei-

senä laitoksena toimiessaan maksanut tämän lain mukaista eläkettä, kunnallinen eläkelaitos perii nämä eläkekustannukset korkoineen muulta eläkelaitokselta, Valtiokonttorilta, Kirkon keskusrahastolta tai Kansaneläkelaitokselta taikka hyvittää ne muulle eläkelaitokselle, Valtiokonttorille, Kirkon keskusrahastolle tai Kansaneläkelaitokselle viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana.

senä laitoksena toimiessaan maksanut tämän lain mukaista eläkettä, kunnallinen eläkelaitos perii nämä eläkekustannukset korkoineen muulta eläkelaitokselta, *valtiolta*, Kirkon keskusrahastolta tai Kansaneläkelaitokselta taikka hyvittää ne muulle eläkelaitokselle, *valtiolle*, Kirkon keskusrahastolle tai Kansaneläkelaitokselle viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana.

137 §

Valvonta

Valtiovarainministeriö asettaa vuosittain tilintarkastajan, jonka tehtävänä on tarkastaa kunnallisen eläkelaitoksen kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että kunnallisen eläkelaitoksen esittämät 137 b §:ssä tarkoitetut laskelmat valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkkeiden maksamiseen tarvittavasta summasta ja kunnallisen eläkelaitoksen kustannusten korvauksesta antavat oikeat ja riittävät tiedot. Tilintarkastajan on oltava joko Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastaja (JHTT). Tilintarkastuksesta säädetään tilintarkastuslakissa (459/2007).

137 b §

Valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkemenojen maksu ja kunnallisen eläkelaitoksen kustannusten korvaus

Valtiokonttori maksaa työnantajan eläkemaksusta kunnalliselle eläkelaitokselle kor-

137 §

Valvonta

Valtiovarainministeriö asettaa vuosittain tilintarkastajan, jonka tehtävänä on tarkastaa kunnallisen eläkelaitoksen kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että kunnallisen eläkelaitoksen esittämät 137 b §:ssä tarkoitetut laskelmat valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkkeiden maksamiseen tarvittavasta summasta ja kunnallisen eläkelaitoksen kustannusten korvauksesta antavat oikeat ja riittävät tiedot. *Lisäksi tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa kunnallisen eläkelaitoksen kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että eläkelaitos on perinyt työnantajan ja työntekijän eläkemaksut valtion eläkelain 135 ja 136 §:n mukaisina ja että eläkemaksut sekä siirtymämaksut ja työttömyysvakuutusrahaston maksu on maksettu oikean suuruusina valtion eläkerahastolle.* Tilintarkastajan on oltava joko Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastaja (JHTT). Tilintarkastuksesta säädetään *tilintarkastuslaissa* (459/2007).

137 b §

Valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkemenojen maksu ja kunnallisen eläkelaitoksen kustannusten korvaus

Valtion eläkerahasto maksaa työnantajan eläkemaksusta kunnalliselle eläkelaitokselle

vauksen valtion eläkelain 143 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamisesta. Myös Kansaneläkelaitos maksaa henkilöstönsä ja Kirkon keskusrahasto evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden eläketurvan hoitamisesta kunnalliselle eläkelaitokselle korvauksen. Valtiovarainministeriö vahvistaa Valtiokonttorin, Kirkon keskusrahaston ja Kansaneläkelaitoksen kunnalliselle eläkelaitokselle ennakkomaksuna maksettavan korvauksen euromäärän. Kunnallinen eläkelaitos esittää valtiovarainministeriölle laskelman korvauksen määrästä. Korvauksen määrä lasketaan valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:ssä tarkoitettua omakustannusarvoa vastaavasti. Korvaus maksetaan tasasuurina erinä kuukausittain kyseisen vuoden kustannusten määrää koskevan etukäteen tehtävän arvion perusteella. Toteutuneiden kustannusten määrän ylittäessä tai alittaessa arvioidun määrän erotus otetaan jälkikäteen huomioon korjauseränä.

korvauksen valtion eläkelain 143 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamisesta. Myös Kansaneläkelaitos maksaa henkilöstönsä ja Kirkon keskusrahasto evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden eläketurvan hoitamisesta kunnalliselle eläkelaitokselle korvauksen. Valtiovarainministeriö vahvistaa *valtion eläkerahaston*, Kirkon keskusrahaston ja Kansaneläkelaitoksen kunnalliselle eläkelaitokselle ennakkomaksuna maksettavan korvauksen euromäärän. Kunnallinen eläkelaitos esittää valtiovarainministeriölle laskelman korvauksen määrästä. Korvauksen määrä lasketaan valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:ssä tarkoitettua omakustannusarvoa vastaavasti. Korvaus maksetaan tasasuurina erinä kuukausittain kyseisen vuoden kustannusten määrää koskevan etukäteen tehtävän arvion perusteella. Toteutuneiden kustannusten määrän ylittäessä tai alittaessa arvioidun määrän erotus otetaan jälkikäteen huomioon korjauseränä.

141 a §

(kumotaan)

Yhteistyöneuvottelukunta

Kunnallisen eläkelaitoksen yhteydessä on yhteistyöneuvottelukunta, jonka tehtävänä on seurata valtion, Kansaneläkelaitoksen ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkejärjestelmien mukaisen eläketurvan toimeenpanoa kunnallisessa eläkelaitoksessa sekä edistää tiedonkulkua neuvottelukunnassa edustettujen tahojen välillä. Neuvottelukunta käsittelee eläketurvan toimeenpanon kehittämissuuntia ja toimintalinjoja ja se voi tehdä esityksiä tulevista tavoitteista ja toiminnan kehittämisestä.

Neuvottelukunnassa on puheenjohtaja ja enintään yhdeksän muuta jäsentä. Valtiovarainministeriö määrää jäsenet neljäksi vuodeksi kerrallaan. Jäsenistä kaksi edustaa valtiovarainministeriötä, kaksi kunnallista eläkelaitosta, kaksi Valtiokonttoria, kaksi valtion eläkelain piiriin kuuluvia työnantajia ja yksi Kansaneläkelaitosta ja yksi Kirkon keskusrahastoa. Valtiovarainministeriö määrää yhden jäsenistä puheenjohtajaksi.

146 §

*Jäsenyhteisöjen, valtiotyönantajien, kirkko-
työnantajien ja Kansaneläkelaitoksen ilmoit-
tusvelvollisuus*

Kunnallisen eläkelaitoksen jäsenyhteisö on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle sen määräämällä tavalla vähintään neljännesvuosittain tämän lain piiriin kuuluvien henkilöiden nimet, henkilötunnukset, virka- ja työsuhteiden ja 3 §:n 2 momentissa tarkoitettujen sopimusten sekä luottamustoimien alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi jäsenyhteisö on velvollinen antamaan eläkelaitokselle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista edellä mainituista palvelussuhteista sekä muut henkilöiden eläkeoikeuteen ja jäsenyhteisöjen maksuvelvollisuuteen liittyvät tiedot. Jos jäsenyhteisö jättää ilmoittamatta eläkelaitokselle edellä tarkoitettuja tietoja tai ilmoittaa ne myöhemmin kuin eläkelaitoksen 6 momentin perusteella antamissa määräyksissä edellytetään, 131 §:n mukainen maksuosuus voidaan määrätä suoritettavaksi kohtuullisesti korotettuna, kuitenkin enintään kaksinkertaisena.

146 §

*Jäsenyhteisöjen, valtiotyönantajien, kirkko-
työnantajien ja Kansaneläkelaitoksen ilmoit-
tusvelvollisuus*

Kunnallisen eläkelaitoksen jäsenyhteisö on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle sen määräämällä tavalla vähintään neljännesvuosittain tämän lain piiriin kuuluvien henkilöiden nimet, henkilötunnukset, virka- ja työsuhteiden ja 3 §:n 2 momentissa tarkoitettujen sopimusten sekä luottamustoimien alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi jäsenyhteisö on velvollinen antamaan eläkelaitokselle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista edellä mainituista palvelussuhteista sekä muut henkilöiden eläkeoikeuteen ja jäsenyhteisöjen maksuvelvollisuuteen liittyvät tiedot. Jos jäsenyhteisö jättää ilmoittamatta eläkelaitokselle edellä tarkoitettuja tietoja tai ilmoittaa ne myöhemmin kuin eläkelaitoksen 7 momentin perusteella antamissa määräyksissä edellytetään, 131 §:n mukainen maksuosuus voidaan määrätä suoritettavaksi kohtuullisesti korotettuna, kuitenkin enintään kaksinkertaisena.

Valtiotyönantaja on velvollinen ilmoittamaan kunnalliselle eläkelaitokselle vähintään neljännesvuosittain valtion eläkelain piiriin kuuluvien työntekijöiden nimet, henkilötunnukset, valtion eläkelain 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen palvelusten alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi työnantaja on velvollinen antamaan kunnalliselle eläkelaitokselle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista edellä mainituista palveluksista sekä muut työntekijöiden eläkeoikeuteen ja työnantajan maksuvelvollisuuteen liittyvät tiedot. Jos työnantaja jättää ilmoittamatta kunnalliselle eläkelaitokselle edellä tarkoitettuja tietoja tai ilmoittaa ne myöhemmin kuin kunnallisen eläkelaitoksen 7 momentin perusteella antamissa määräyksissä edellytetään, voidaan valtion eläkelain 135 §:ssä tarkoitettu eläkemaksu määrätä suoritettavaksi kohtuullisesti korotettuna, kuitenkin enintään kaksinkertaisena.

Kirkkoyönantaja on velvollinen ilmoittamaan kunnalliselle eläkelaitokselle sen määrämällä tavalla vähintään neljännesvuosittain evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden nimet, henkilötunnukset, palvelussuhteiden alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi kirkkoyönantaja on velvollinen antamaan eläkelaitokselle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista edellä mainituista palvelussuhteista sekä muut henkilöiden eläkeoikeuteen liittyvät tiedot. Myös Kansaneläkelaitos on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle henkilöstönsä eläketurvaan liittyvät vastaavat tiedot.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, jäsenyhteisö, valtiotyönantaja, kirkkoyönantaja ja Kansaneläkelaitos ovat velvollisia pyydettäessä antamaan eläkelaitokselle ja tämän lain mukaiselle muutoksenhakuelimelle kaikki sellaiset työntekijän työskentelyä ja työolosuhteita koskevat ja muut vastaavat työnantajalta saatavissa olevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä eläketurvan järjestämiseksi ja käsiteltävänä olevan eläkeasian ratkaisemiseksi tai jotka muuten ovat välttämättömiä julkisten alojen eläkelaisissa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa.

Pyydettäessä jäsenyhteisöltä, valtiotyönantajalta, kirkkoyönantajalta tai Kansaneläkelaitokselta eläkkeenhakijan eläke- tai kuntoutusasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja työnantajalle ilman eläkkeenhakijan suostumusta saadaan ilmoittaa vain ne häntä koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä mainittujen asioiden päätöksenteossa tarvittavien tietojen yksilöimiseksi.

Eläkelaitoksella on oikeus tarkastaa jäsenyhteisön asiakirjoista 1 ja 3 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus, kirkkoyönantajan ja Kansaneläkelaitoksen asiakirjoista 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus sekä valtiotyönantajan asiakirjoista 3 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus.

Eläkelaitos pitää rekisteriä julkisten alojen eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden eläkeoikeuteen vaikuttavista tämän pykälän ja 144 §:n perusteella saamistaan tiedoista. Eläkelaitoksella on oikeus antaa määräyksiä jäsenyh-

Kirkkoyönantaja on velvollinen ilmoittamaan kunnalliselle eläkelaitokselle sen määrämällä tavalla vähintään neljännesvuosittain evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden nimet, henkilötunnukset, palvelussuhteiden alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi kirkkoyönantaja on velvollinen antamaan eläkelaitokselle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista edellä mainituista palvelussuhteista sekä muut henkilöiden eläkeoikeuteen liittyvät tiedot. Myös Kansaneläkelaitos on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle henkilöstönsä eläketurvaan liittyvät vastaavat tiedot.

Sen lisäksi, mitä 1—3 momentissa säädetään, jäsenyhteisö, valtiotyönantaja, kirkkoyönantaja ja Kansaneläkelaitos ovat velvollisia pyydettäessä antamaan eläkelaitokselle ja tämän lain mukaiselle muutoksenhakuelimelle kaikki sellaiset työntekijän työskentelyä ja työolosuhteita koskevat ja muut vastaavat työnantajalta saatavissa olevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä eläketurvan järjestämiseksi ja käsiteltävänä olevan eläkeasian ratkaisemiseksi tai jotka muuten ovat välttämättömiä julkisten alojen eläkelaisissa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa.

Pyydettäessä jäsenyhteisöltä, valtiotyönantajalta, kirkkoyönantajalta tai Kansaneläkelaitokselta eläkkeenhakijan eläke- tai kuntoutusasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja työnantajalle ilman eläkkeenhakijan suostumusta saadaan ilmoittaa vain ne häntä koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä mainittujen asioiden päätöksenteossa tarvittavien tietojen yksilöimiseksi.

Eläkelaitoksella on oikeus tarkastaa jäsenyhteisön asiakirjoista 1 ja 4 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus, *valtiotyönantajan asiakirjoista 2 ja 4 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus* sekä kirkkoyönantajan ja Kansaneläkelaitoksen asiakirjoista 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus.

Eläkelaitos pitää rekisteriä julkisten alojen eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden eläkeoikeuteen vaikuttavista tämän pykälän ja 144 §:n perusteella saamistaan tiedoista. Eläkelaitoksella on oikeus antaa määräyksiä jä-

teisölle, kirkkotyönantajalle ja Kansaneläkelaitokselle siitä, milloin ja missä muodossa tiedot ilmoitetaan eläkelaitokselle.

senyhteisölle, *valtiotyönantajalle*, kirkkotyönantajalle ja Kansaneläkelaitokselle siitä, milloin ja missä muodossa tiedot ilmoitetaan eläkelaitokselle.

148 §

Eläkelaitoksen oikeus antaa tietoja

Kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa julkisten alojen eläkelain toimeenpanoon perustuvia tietoja:

2) tämän lain 144 ja 146 §:n nojalla saamansa tiedot Eläketurvakeskukselle ja työntekijän eläkelain 3 §:n 1 momentin ja 2 momentin 2–7 kohdassa mainittujen lakien ja eläkesääntöjen toimeenpanosta huolehtiville eläkelaitoksille, joilla on oikeus saada nämä tiedot lain perusteella työnantajalta, 144 §:ssä mainitulta taholta tai Eläketurvakeskukselta;

3) Eläketurvakeskukselta ja työntekijän eläkelain 3 §:n 1 momentin ja 2 momentin 2–7 kohdassa mainittujen lakien ja eläkesääntöjen toimeenpanosta huolehtivalta eläkelaitokselta saadut eläkettä, eläkeoikeutta tai vakuuttamista koskevat tiedot Kansaneläkelaitokselle tai muulle sellaiselle tietojen vastaanottajalle, jolla on oikeus saada nämä tiedot lain perusteella;

149 §

Tekninen käyttöyhteys

5) Valtiokonttorille sellaisiin tietoihin, joihin sillä on valtion eläkelain 150 §:n mukaan oikeus ja joita se välttämättä tarvitsee huolehtiessaan mainitun lain 143 §:ssä tarkoitettuja tehtävistä;

Eläkelaitoksella on lisäksi oikeus avata tekninen käyttöyhteys jäsenyhteisölleen 146

148 §

Eläkelaitoksen oikeus antaa tietoja

Kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa julkisten alojen eläkelain toimeenpanoon perustuvia tietoja:

2) tämän lain 144 ja 146 §:n nojalla saamansa tiedot Eläketurvakeskukselle ja työntekijän eläkelain 3 §:n 1 momentin ja 2 momentin 4, 6 ja 7 kohdassa mainittujen lakien ja eläkesääntöjen toimeenpanosta huolehtiville eläkelaitoksille, joilla on oikeus saada nämä tiedot lain perusteella työnantajalta, 144 §:ssä mainitulta taholta tai Eläketurvakeskukselta;

3) Eläketurvakeskukselta ja työntekijän eläkelain 3 §:n 1 momentin ja 2 momentin 4, 6 ja 7 kohdassa mainittujen lakien ja eläkesääntöjen toimeenpanosta huolehtivalta eläkelaitokselta saadut eläkettä, eläkeoikeutta tai vakuuttamista koskevat tiedot Kansaneläkelaitokselle tai muulle sellaiselle tietojen vastaanottajalle, jolla on oikeus saada nämä tiedot lain perusteella;

149 §

Tekninen käyttöyhteys

(kumotaan)

Eläkelaitoksella on lisäksi oikeus avata tekninen käyttöyhteys jäsenyhteisölleen ja

§:ssä tarkoitetun tiedonantovelvollisuuden toteuttamiseksi. Eläkelaitoksella on oikeus avata tekninen käyttöyhteys myös eläketurvakeskukselle ja muille eläkelaitoksille tietojen antamista varten henkilölle itselleen hänen tämän lain mukaisesta eläketurvasta.

valtiotyönantajalle 146 §:ssä tarkoitetun tiedonantovelvollisuuden toteuttamiseksi. Eläkelaitoksella on oikeus avata tekninen käyttöyhteys myös eläketurvakeskukselle ja muille eläkelaitoksille tietojen antamista varten henkilölle itselleen hänen tämän lain mukaisesta eläketurvasta.

153 §

Muutoksen hakeminen

Kunnallisen eläkelaitoksen päätökseen muussa kuin eläkeoikeutta koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä eläkelaitoksen kotipaikka on.

Kunnallisen eläkelaitoksen *tämän lain mukaiseen* päätökseen muussa kuin eläkeoikeutta koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä eläkelaitoksen kotipaikka on.

154 §

Valitusoikeus

Kunnallisen eläkelaitoksen päätöksestä muussa kuin eläkeoikeutta koskevassa asiassa valitusoikeus on asianosaisella ja jäsenyhteisöllä.

154 §

Valitusoikeus

Kunnallisen eläkelaitoksen *tämän lain mukaisesta* päätöksestä muussa kuin eläkeoikeutta koskevassa asiassa valitusoikeus on asianosaisella ja jäsenyhteisöllä.

158 §

Perustevalitus valtion eläkelakiin perustuva maksuunpanosta

Asianosainen saa tehdä maksuunpanoa koskevan perustevalituksen, jos hän katsoo, että kunnallisen eläkelaitoksen valtion eläkelain perusteella määräämä maksuunpano tai työnantajan valtion eläkelain 136 tai 137 §:n perusteella tekemä työntekijän eläkemaksun pidätys on ollut lain tai sopimuksen vastainen. Perustevalitus on tehtävä kirjallisesti ja se on toimitettava työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle kahden vuoden kulussa sitä seuraavan vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu.

Jos perustevalitus tehdään ulosmittauksen takia, on lisäksi voimassa, mitä verojen ja

*maksujen täytäntöönpanosta annetussa lais-
sa (706/2007) säädetään perustevalituksesta.*

162 §

Lainvoimaisen päätöksen poistaminen

Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakun-
ta ja vakuutusosikeus voivat tutkia valitusajan
jälkeen saapuneen valituksen, jos muutosta ei
ole painavan syyn vuoksi haettu määräajassa.

162 §

Lainvoimaisen päätöksen poistaminen

Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakun-
ta ja vakuutusosikeus voivat tutkia 157 tai
158 §:ssä säädetyn valitusajan jälkeen saa-
puneen valituksen, jos muutosta ei ole paina-
van syyn vuoksi haettu määräajassa.

165 §

Tilintarkastus ja tilinpäätös

Kunnallisen eläkelaitoksen tilien ja hallin-
non tarkastuksen suorittaa valtuuskunnan
toimikaudekseen valitsema Keskuskauppa-
kamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Ti-
lintarkastuksessa noudatetaan tilintarkastus-
lakia (459/2007).

165 §

Tilintarkastus ja tilinpäätös

Kunnallisen eläkelaitoksen tilien ja hallin-
non tarkastuksen suorittaa valtuuskunnan
toimikaudekseen valitsema Keskuskauppa-
kamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Ti-
lintarkastuksessa noudatetaan tilintarkastus-
lakia.

166 §

Yhteistoiminta

Kunnallinen eläkelaitos voi sopia yhteis-
toiminnasta ja siitä aiheutuvien kustannusten
korvaamisesta *Valtiokonttorin*, Eläketurva-
keskuksen sekä muiden eläke- ja vakuutuslai-
tosten kanssa.

166 §

Yhteistoiminta

Kunnallinen eläkelaitos voi sopia yhteis-
toiminnasta ja siitä aiheutuvien kustannusten
korvaamisesta Eläketurvakeskuksen sekä
muiden eläke- ja vakuutuslaitosten kanssa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

*Edellä 137 b §:n 2 momentissa säädetyn
korvauksen lisäksi valtion eläkerahasto suo-
rittava kunnalliselle eläkelaitokselle vuonna
2013 korvauksen ennen tämän lain voimaan-
tuloa syntyneistä sellaisista kustannuksista,
jotka kunnalliselle eläkelaitokselle aiheutuvat
tällä lailla säädetystä valtion eläketurvan
toimeenpanotehtävien siirtämisestä. Korvaus
lasketaan omakustannusarvoa vastaavasti si-
ten, kuin mainitussa momentissa säädetään.
Korvausten suuruuden perusteet ja maksu-
ajankohdat säädetään valtioneuvoston ase-
tuksella.*

Kunnallinen eläkelaitos hoitaa tammikuussa 2013 tilikaudelle 2012 kuuluvat valtion eläkkeiden hoidon edellyttämät tehtävät. Lisäksi kunnallinen eläkelaitos laatii tilikautta 2012 koskevat tilinpäätöslaskelmat, -liitteet ja -erittelyt valtion eläkerahastolle.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**valtiokonttorista annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtiokonttorista annetun lain (305/1991) 2 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laeissa 317/2009 ja 470/2010, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 §

Valtiokonttorin tehtävänä on, jollei toimivallasta muualla toisin säädetä:

- 1) järjestää rahoitus-, sijoitus-, velanhoito- ja lainanhoitopalveluja sekä henkilöstöpalveluja valtion virastoille ja laitoksille;
- 2) hoitaa valtion keskuskirjanpitoa;
- 3) huolehtia valtion vahingonkorvausasioista sekä niistä valtion eläkeasioista, jotka säädetään valtion eläkelain (1295/2006) 143 §:ssä Valtiokonttorin tehtäviksi.

2 §

Valtiokonttorin tehtävänä on, jollei toimivallasta muualla toisin säädetä:

- 1) järjestää rahoitus-, sijoitus-, velanhoito- ja lainanhoitopalveluja sekä henkilöstöpalveluja valtion virastoille ja laitoksille;
- 2) hoitaa valtion keskuskirjanpitoa;
- 3) huolehtia valtion vahingonkorvausasioista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .

Valtiokonttorin palveluksessa olevat valtion eläkelain 143 §:n 3 momentin, sellaisena kuin se on tämän lain voimaan tullessa, mukaisia tehtäviä hoitavat virkamiehet otetaan tämän lain voimaan tullessa kunnallisen eläkelaitoksen palvelukseen, jos he eivät ole vastustaneet siirtoa viimeistään kahta kuukautta ennen tämän lain voimaantuloa. Valtiokonttorin vastaavat virat lakkaavat ja niihin perustuneet virkasuhteet päättyvät ilman irtisanomista tämän lain voimaan tullessa. Siirtyvään henkilöstöön sovelletaan kunnallisen eläkelaitoksen palvelussuhteen ehtoja lain voimaantulosta alkaen.

Valtiokonttorin palveluksesta kunnallisen eläkelaitoksen palvelukseen tämän lain voimaan tullessa siirtynyttä työntekijää pidetään siirtoa edeltävän valtion palveluksensa osalta valtion eläkelain (280/1966) 1 §:n 4 momentissa tarkoitettuna vanhana edunsaajana. Edellytyksenä on, että edellä tarkoitettu työntekijä oli 31 päivänä joulukuuta 1992 yhdenjaksoisessa valtion eläketurvan piiriin kuuluvassa palveluksessa ja että hänen tällainen

palveluksensa jatkuu yhdenjaksoisesti siirtymishetkeen saakka. Lisäksi valtion palveluksen jälkeisen kunnallisen eläkelain (549/2003) soveltamisalaan kuuluvan palveluksen tulee jatkua kunnallisen eläkelain muuttamisesta annetun lain (713/2004) voimaantulosäännöksen 26 momentissa tarkoitettulla tavalla yhdenjaksoisesti valtion eläkelain muuttamisesta annetun lain (679/2004) voimaantulosäännöksen 15 momentissa tarkoitettua henkilökohtaista eläkeikää vastaavaan eläkeikään. Työkyvyttömyyseläketapauksessa palveluksen tulee jatkua yhdenjaksoisesti työkyvyttömyyden alkamiseen asti. Jos työntekijä siirtyy kunnallisen eläkelain soveltamisalaan kuuluvasta palveluksesta takaisin valtion palvelukseen, sovelletaan tätä momenttia edellyttäen, että valtion eläketurvan piiriin kuuluva palvelus jatkuu yhdenjaksoisesti valtion eläkelain muuttamisesta annetun lain (679/2004) voimaantulosäännöksen 15 momentissa tarkoitettuun henkilökohtaiseen eläkeikään saakka.

Valtiokonttorin palveluksesta kunnallisen eläkelaitoksen palvelukseen tämän lain voimaan tullessa siirtyneen työntekijän kunnallisen eläkelain 14 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisissa osa-aikaeläkkeen saamisedellytyksissä otetaan huomioon myös valtion eläkelain piiriin kuulunut palvelus.

Valtiokonttorilla on oikeus luovuttaa kunnalliselle eläkelaitokselle valtion työeläketurvan hoitoon hankittua irtainta ja aineetonta omaisuutta vastikkeetta.

4.

Laki**eräistä opetusalan eläkejärjestelyistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräistä opetusalan eläkejärjestelyistä annetun lain (662/1998) 12 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

12 §

Tämän lain 2 ja 3 luvussa tarkoitetut työnantajat ovat velvollisia ilmoittamaan valtiokonttorille, jos lain voimaantulon jälkeen alkavan uuden palvelussuhteen tehtävät ovat pääasiassa perusopetuslain tai lukiolain piirissä olevissa opetustehtävissä tai oppilaskodinhoitajan tehtävissä. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä henkilöstä, joka on syntynyt vuoden 1969 jälkeen.

Ehdotus

12 §

Edellä 2 ja 3 luvussa tarkoitetut työnantajat ovat velvollisia ilmoittamaan *kunnalliselle eläkelaitokselle*, jos *työntekijän* tehtävät lain voimaantulon jälkeen *alkavassa uudessa palvelussuhteessa* ovat pääasiassa perusopetuslain tai lukiolain piirissä olevissa opetustehtävissä tai oppilaskodinhoitajan tehtävissä. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä *työntekijästä*, joka on syntynyt vuoden 1969 jälkeen.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

5.

Laki**eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetun lain (165/1999) 12 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

12 §

Eläkeoikeuden palauttaminen

Eläkeoikeuden palauttaminen

Suomeen 1 momentin mukaisesti palautettavan eläkeoikeuden pääoma-arvona käytetään palautusmäärää. Pääoma-arvosta laskeaan eläkeoikeus 5 §:ssä tarkoitettujen perusteiden mukaisesti. Näistä eläkeoikeuksista huolehtii valtiokonttori. Palautusmäärä tuloutetaan valtion eläkerahastolle.

Suomeen 1 momentin mukaisesti palautettavan eläkeoikeuden pääoma-arvona käytetään palautusmäärää. Pääoma-arvosta laskeaan eläkeoikeus 5 §:ssä tarkoitettujen perusteiden mukaisesti. Näistä eläkeoikeuksista huolehtii *kunnallinen eläkelaitos*. Palautusmäärä tuloutetaan valtion eläkerahastolle.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*